

Upravništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Iskratni oddelki: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Iskjučno zastopstvo za oglaševanje v Italiji in
inženjstvo: UPI S. A. MILANO

Članki: Ljubljanski pokrajinski prihodni
čkovni zvezni št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti Cori Post. No. 11-3118

Verstärkte Angriffe der Sowjets abgewehrt

Durchbruchversuche südwestlich Leningrad vereitelt — Ausdehnung der schweren Abwehrkämpfe an der süditalienischen Front — London von starken Verbänden der deutschen Luftwaffe angegriffen

Aus dem Führerhauptquartier, 22. Jan. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Zwischen Pripjet und Beresina verstärkte der Feind seine Angriffe. Er wurde in schweren Kämpfen abgewehrt.

Nördlich Nowel wurden auch gestern wiederholte starke Angriffe der Bolschewiken abgeschlagen und örtliche Einbrüche abgewehrt.

Am Südrand des Ilmses zerschlugen unsere Truppen einen von den Sowjets gebildeten Landekopf in schwungvollem Gegenangriff. Nördlich des Ilmses blieben wiederholte feindliche Angriffe erfolglos.

Im hohen Norden wehrten heftig-thüringische Grenadiere im schwierigen Waldgelände Nordfront einen stärkeren Angriff unter blutigen Verlusten für den Feind ab und brachten zahlreiche Gefangene und Beute ein.

Im Westteil der süditalienischen Front haben die schweren Abwehrkämpfe an Ausdehnung zugenommen. Mehrere nach starker Artillerievorbereitung vorgetragene feindliche Angriffe wurden blutig abgewiesen, ein örtlicher Einbruch abgewehrt. Unser Gegenangriff nördöstlich Minturno machte trotz zähen feindlichen Widerstandes gute Fortschritte.

Britische Bomberverbände flogen in der vergangenen Nacht in das nordwestdeutsche und mitteldeutsche Reichsgebiet ein. Die sofort und stark einsetzende deutsche Luftverteidigung verhinderte sie an zusammengefassten Angriffen. In einigen Orten, besonders in Magdeburg entstanden geringere Personenverluste und Schäden in Wohnvierteln. Nach bisher vorliegenden Meldungen wurden 61 britische Bomber vernichtet. Ausserdem verlor der Feind bei Tage über den besetzten Westgebieten sieben Flugzeuge.

Starke Verbände der deutschen Luftwaffe griffen in der Nacht zum 22. Januar in mehreren Wellen London an. Zahlreiche Grossbrände wurden beobachtet.

Ojačeni sovjetski napadi odbiti

Poizkusi proboja južnozapadno od Leningrada izjalovljeni Razbijanje težkih obrambnih bojov na južnoitalijanskem bojišču — Napad močnih skupin nemškega letalstva na London

Führerjev glavni štab, 22. Jan. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil ob-
javlja:

Med Pripjetom in Beresino je sovražnik ojačil svoje napade. Bil je v težkih bojih odbiti.

Severno od Nevelja so bili tudi včeraj ponovni močni napadi bolševikov odbiti in krajevni vdori zajezeni.

Na južnem bregu Ilmskega jezera so razbile naše čete od sovjetskih čet napravljeno mostišče v zanosnem protinapadu. Severno od Ilmskega jezera so ostali ponovni sovražniški napadi brez uspeha.

Južnozapadno od Leningrada so se izjalovili ponovni sovjetski poizkusi proboja, podprti s močnimi pehotnimi in oklopniškimi silami.

Na visokem severu so odbili hessensko-turinski grenadirji na težkem gozdnatem ozemlju severne Finske močnejši napad s krvavimi izgubami za sovražnika ter pripeljali številne ujetnike in plen.

Na zapadnem delu južnoitalijanskega bojišča so se težki obrambni boji razširili. Več sovražniških napadov po težki topniški pripravi je bilo kravovo odbiti, nekaj krajevni vdor zajezeni. Naš protinapad severovzhodno od Minturna je na-

vzlic žilavemu sovražniškemu odporu do-
bro napredoval.

Angleške bombniške skupine so priletele v pretekli noči nad severozapadno in srednjenevski državno ozemlje. Nemška letalska obramba, ki je takoj in močno nastopila, jim je preprečila strunje napade. V nekaterih krajih, predvsem v Magdeburgu, so nastale neznatne osebnostne izgube in škoda v stanovanjskih okrajih. Po doslej prišlepih poročilih je bilo uničenih 61 angleških bombnikov. Razen tega je sovražnik izgubil podnevi nad zapadnim zasedenim ozemljem 7 letal.

Močne skupine nemškega letalstva so napadle v noči na 22. januarja v več valovih London. Opaziti je bilo številne velike požare.

Finsko vojno poročilo

Helšinki, 22. Jan. DNB. Finsko vojno poročilo se glasi:

Na Karelski ožini živahnije izvidniško delovanje. Pri Rukaerju je bil močnejši sovražniški udarni oddelek z znatnimi izgubami za sovražnika odbiti, pri Uhtu pa je bil zavrnjen napad sovražne skupine, ki je štela okoli 100 mož. Z drugih bojišč ni nič za poročati.

Boji na vzhodnem bojišču

Berlin, 21. Jan. DNB. Tudi 7. dan v severni odsek prelozene boljševiške zimske ofenzive, v katero meče sovražnik že od 16. t. m. vse razpoložljive sile in rezerve, ki jih uporablja na treh napadalnih težkih, boljševikom namernavni prodor ni nikjer uspel. Kljub dovozu svežih sil in celo za rusko fronto neverjetno visokemu številu tehničnih sredstev, od najtežjih lahkih topov pa do metal plamenov, so se s potoki krvi plačani poizkusi, omajati nemško obrambno fronto. Izjalovili od odporni moči nemških čet. Za sedaj še ni mogoče ugotoviti zmanjšanja silovitosti bojov, ki še besne podnevi in ponoči z nezmanjšano močjo na preji in v katerih se Nemci številčno nadmočnemu napadcu upirajo za vsak meter. Kakor pri vseh svojih dosedanjih ofenzivah je poizkušala boljševiška propaganda tudi tokrat pretiravati začetne uspehe ofenzive na severnem krilu. Najlepšo ilustracijo o neresenosti vseh teh boljševiških navedb nam nudi današnje poročilo vrhovnega poveljstva nemških oboroženih sil, ki ugotavlja o obrambnem uspehu pri Vitebsku, da so boljševiki v nekaj nad enem mesecu izgubili nad 40.000 padlih, 1200 tankov in 350 topov, ne da bi dosegli zaželeni in često objavljeni operativni proboj nemške fronte.

V srednjem odseku so boljševiki nadaljevali napade samo zapadno od Rečice, medtem ko je v odseku pri Nikopolju in v velikem Dnjepru pravem loku prišlo še nadalje le do krajevnih spopadov. Nekoliko bolj živahni so bili boji na Krimu, kjer je uspešno razbiti neki boljševiški sunek.

Nove hude izgube angleškega letalstva Berlin, 22. Jan. DNB. Namen angleških letalskih sil znižati število izgub pri terorističnih napadih na Nemčijo s izkoriščanjem vremenjskih razmer se je ponesrečil tudi pri napadu na Berlin. V večernih urah 12. januarja. Nemške obrambne sile so po še nepopolnih poročilih zble najmanj 38 štirimotornih bombnikov, katerih je velik del padel na področje Velikega Berlina.

Nočne lovce in protiletalsko topništvo je debela oblakna plast zelo ovirala. Če

je protiletalska obramba navzlic težkim vremenjskim razmeram dosegla tako visoko število sestrelitev, potem to dokazuje, da obrambni uspeh 15. januarja, ko so angleške bombniške skupine napadle v enakih vremenjskih okoliščinah srednjo Nemčijo in izgubile pri tem 40 letal, ni bil slučajen. Uspeh udarne sile nemške protiletalske obrambe je sovražnika prisilil napadati ponoči samo še pri skidenjen oblakni plasti, da bi se zmanjšal učinek nemške obrambe.

Amsterdam, 21. Jan. R. Po Reuterjevi vesti je britansko letalsko ministrstvo priznalo, da je bilo pri napadih na Nemčijo v pretekli noči doslej izgubljenih 35 britanskih letal.

Zrtve terorističnih napadov med Francozi

Berlin, 22. Jan. R. Izgube francoskega civilnega prebivalstva so se v zadnjih dneh zaradi angleško-ameriških terorističnih bombniških napadov manjše in večje vasi v Normandiji. Severnem okrožju in Pas de Calaisu znova zvišale. Bombe so padle po večini na stanovanjske okraje ter povzročile težke izgube med prebivalstvom in škodo na poslopljih. Zrtve teh po večini v nizkem letu izvršenih terorističnih napadov je bilo od 1. oktobra leta 1941 do 10. januarja l. 1944 15.000 mrtvih, to število pa se je odletel še povečalo. Nad 20.000 Francozov je bilo med letalskimi napadi ranjenih. Zaradi opustošenja stanovanjskih posloplj je nad milijon Francozov, mož, žena in otrok brez strehe.

Admiral Dönitz v Stettinu

Stettin, 21. Jan. DNB. Vrhovni poveljnik vojne mornarice, veliki admiral Dönitz je govoril na zborovanju inozemske organizacije narodnosocialističnega urada za pomorsko plovbo v Stettinu zastopnikom trgovske mornarice o pomenu pomorske vojne. Pri tem je proslavil vojne napore nemške trgovske mornarice ter neustudijno delovanje mornariških posadk in je izjavil, da smatra vojna mornarica za svojo najvažnejšo nalogo zaščito nemške trgovine na morju in ničevanje ter boji proti pomorskemu prometu nemških sovražnikov.

Boji v južni Italiji

Berlin, 21. Jan. DNB. Mednarodni poročevalski urad javlja o bojih v južni Italiji:

Nemško poveljništvo je v tirenskem obalnem gorovju prevzelo večer v obrambni bitki pobudo na nadaljnjih točkah S šestimi med seboj povezanimi protinapadi je prišlo na vse napadale fronto Anglo-Američanov do enotnega protinapada. Tako so bile invazijske čete kljub svoji veliki materialni premoči in stalnim ojačenjem vržene v silovitih bojih tja do ravnine Garigliana ali najmanj do skrajnih robov pogorja, pri Minturnu pa so bile odrezane severno od mestnih ruševin. V žarišču bojov pri Castelfortu je uspeval včasih izbrskati čete iz območja hiš, poleg tega so izgubile tudi višine ob obeh straneh mesteca ter sta jim bila razen Monte Rotonda iztrgana še Colle Ceracoli ter Ventosa. Včerajšnje izgube Clarkovih čet znatno presegaajo zgolj pri Castelfortu in v njem, kjer so bile vzpostavljene ponovno nemške stare črte, že tako izredno visoko število prejšnjega dne. Ob boku napadnega področja je ožen nemških havbic prizadel hude izgube silam, ki jih je sovražnik izkrcal na obali in ki so bile zadržane južno od Via Appie. Na južnovzhodnem pomolu obalnega gorovja so se morale zaradi protisunka, ki je bil izveden iz Ruffiane, ponočno umakniti reke reke Garigliano. Enako se je zgodilo s četami, ki so poizkušale prekorčiti Garigliano ob izlivu potoka Pecchia. Niti s topniškim ognjem, ki je trajal deset ur, ni mogel napadalec napraviti nikake vrzeli v nemških zaščitnih postojankah Američani, ki so zaupali v izostali uspeh svojega topniškega ognja, so bili s strnjanim nemškim oročjem in naposled v zanosnim protisunkom vrženi nazaj ter pregnani na vzhodni breg reke. Pri tem uporabljena četa angleške 46. pehotne divizije je bila popolnoma uničena, privedenih je bilo 83 ujetnikov. Orožje municija in oprema te čete, ki je bila opremljena za več dni in je imela nalogo, da se na vsak način obdrži na zapadnem bregu, je postalo nemški plen. Nekaj kilometrov severneje se je kljub trkratnemu napadu ponesrečil

anglo-ameriški poizkus prekorčenja potoka Rapido. Napadalec so vsakokrat obležali s precejšnjimi izgubami v nemškem zapornem ognju potoka. Na področju južnovzhodno in vzhodno od Cassina so se včeraj omejele invazijske čete na poedina podjetja izvidniških čet, ki pa so jih nemške prednje straže zavrnile. V ostalem nadaljuje ameriška 5. armada tu zbiranje udarnih sil za bližnje velike napade. V severovzhodnem odseku območja pri Cassinu je nemški proti sunek znova spravlil v nemško posest važno višino od gorenjem toku Rapida. Z nje so Nemci takoj pričeli s težkimi havbicami obstreljevati zbirališča in premikanja invazijskih čet po dobro vidnih dolinskih cestah. Ob jadranski obali sta bili dve municijski skladišči 8. armade, ki so jih odkrile nemške izvidniške čete, uničeni z daljnostrelnim nemškim topništvom. V zaledju fronte nadaljuje general Leeth sedaj, ko je izpopočinil svoje frontne oddeke, še močno razmeščanje v globino. Očividno računa pri svojih nameravanih velikih napadih, ki bodo prvi njegovi večji sunki, že vnaprej z velikimi izgubami, vendar pa hoče zanje plačati vsako ceno.

Težke bitke pri Nettunu

Berlin, 22. Jan. DNB. Mednarodni informacijski urad poroča: Ker ni bilo mogoče zlomiti nemškega odpora na južnoitalijanskem bojišču, so se odločili Anglo-Američani zateči se v teku minule noči zopet k sistemu izkrcanja v ozadju. Pod zaščito teme se jim je posrečilo ustvariti med Nettunom in izlivom Tibere južno od Rima mostišča ter zasedati nettunsko lukko. O potoku težkih bojov, ki se razvijajo tu od ranih jutranjih ur današnjega dne, še ne poročajo podrobnosti.

Naročite se na romane »DOBRE KNJIGE«!

Mučni opomini iz Moskve

Stockholm, 22. Jan. R. Novi ostri opomini iz Moskve zapadnim silam, naj pospešijo invazijo, in istočasna slaba ocena vojaških uspehov Angležev in Američanov v južni Italiji so ponovno dali povod angleškemu tisku in oddajnikom za dolge razprave, ki naj pojasnijo javnosti, predvsem pa Sovjetski zvezi, v čem obstoje težave v Italiji.

Glavni vojaški kritik angleškega radja major Lewis Hastings je priznal, da so v začetku upali, da bodo angleško-ameriške čete pod generalom Clarkom dosegle ob tem času »Rim« in »padsko dolino«, toda okoliščine v goratih krajih ter vreme bi omogočile tako hitro napredovanje samo v primeru, če bi bil odjem sovražnika slab, nasprotno s pričakovanim pa je bil odpor sovražnika kar najmočnejši.

To ne vpliva preveč prepričevalno na angleško javnost, še manj pa na sovjetsko, kajti gorati značaj Apeninskega polotoka je bil za zvezniški generalnim štabom znan, kakor jim je bilo tudi znano dejstvo, da pozimi v Italiji po večini cele tedne dežuje. Tudi se ni mogoče stalno opravičevati boljševikom s slabim vremenom na italijanskem bojišču. Zaradi tega, izjavlja major Hastings, se ne sme italijanskega pohoda ocenjevati samo po obsegu napredovanja zavezničkov, temveč je treba gledati z vidika njegovega vpliva na splošni strateški položaj. Hastings skuša pojasniti boljševikom, da dajejo anglo-ameriške čete v Italiji sovjetski armadi dragoceno pomoč, ker vežejo nemške čete, ki bi sicer nastopale na vzhodu. Temu nasproti pa v Moskvi še vedno hladno ugotavljajo, da so nemške čete v Italiji številno tako slabe, da na vzhodnem bojišču tega sploh ne bi bilo opaziti.

Badoglio bi se rad prikupil Stalinu

Berlin, 21. Jan. R. Badoglio je podal Reuterjevemu dopisniku izjavo, v kateri izraža svoje upanje v zmago reče vojske na vzhodu. Nemški politični krogi izjavljajo, da je ta izjava popolnoma vredna moza, ki je nosi na čelu pečat izdajstva in ki bi se rad sedaj s prilizovanjem prikupil Stalinu.

Milan, 21. Jan. R. »Regime Fascista« javlja, da je zahteval Stalin takojšen odpoklic sedanjega vrhovnega poveljnika Badoglijevih čet generala Messeja.

Naraščanje židovskega vpliva v Bariju

Rim, 21. Jan. R. Kako zelo je Badoglio zaplaval v židovsko-komunistične vode, vidimo jasno iz oddaj Badoglijevega radija Bari. Pri prečitanih imen osebnosti, ki so poslane po zdrave ali sporela po radiju, pozoren slušatelj šele spozna, kako veliko mora biti število židov, ki so se v zadnjih mesecih zbrale v Bariju okoli Badoglija in Viktora Emanuela. Skoraj vsa prečitana imena so izrecno židovska.

Obracunavanja v francoski vojski v Alžiru

Stockholm, 20. Jan. R. »United Press« javlja iz Alžira, da je bilo doslej v francoski vojski in letalstvu odslovljenih, preostalih ali disciplinsko kaznovanih 1100 častnikov. Istočasno je objavil mornariški komisar Laquinot, da bo s temi ukrepi prizadetih tudi polovico mornariških častnikov.

Omiljenje stanovanjske stiske v Španiji

Madrid, 21. Jan. R. Stanovanjske stiske, ki je nastala v Španiji po večini zaradi razdejanih v državljanski vojni, kljub velikim naporom v zadnjih letih še vedno ni uspešno odstraniti. Sedaj je državni urad za gradnjo stanovanj izdelal širokopotezen načrt, po katerem bodo na leto zgradili 30.000 stanovanj, ki naj postopno odpravijo pomanjkanje 360.000 stanovanj. Državni urad namerava predvsem graditi stanovanja za revno prebivalstvo in poleg najemniških stanovanj zgraditi tudi manjša naselja, ki bi jih delavci lahko polagoma dobili v zasebno last. V letih 1940 do 1942 so bili sprejeti načrti v skupnem iznosu 420 milijonov pezet, dočim bodo v kratkem sprejeti nadaljnji načrti za kakih 400 milijonov pezet.

Japonska visoka šola za jadralno letalstvo

ToKio, 21. Jan. R. Prva visoka šola za jadralno letalstvo na Japonskem bo odprta meseca aprila v Ishioki, japonskem Rhoenu. Nameravani so triletni tečaji, v katerih bodo poučevali letalstvo s posebnim upoštevanjem jadralnega letalstva. Za novo visoko šolo je bil trenutno odprt kredit 800.000 jenov.

Opustošenja zaradi gozdnih požarov v Avstraliji

Zeneva, 22. Jan. R. Kakor poroča »Times«, je povzročil zadnji gozdni in stebelni požar v Avstraliji nad 5 milijonov funtov škoda. Požar je uničil nad milijon ovac, 50.000 glav goveje živine, 1000 konj, 1000 svinj, 200.000 perutnine, 5000 čebelnih panjev ter 500 do 750 poslopj. Rodovitne pokrajine Avstralije so za dolgo dobo postale neproduktivne. Zgodovina Avstralije ne pozna doslej tako velikega požara.

Za Američane je važen le zaslužek

Stockholm, 19. Jan. R. Ko so v londonski spodnji zbornici postavili vprašanje, v kakem obsegu so Zedinjene države zaradi nove vladne politike prešle v trgovini; od postopkov po zakonu o posojilu in najemu k zasebnim trgovini, je zakladnik kancelar odgovoril: »Vlada Zedinjenih držav je dala spoznati, da nekatere pošiljke civilnemu prebivalstvu ne bodo več obravnavane po zakonu o posojilu in najemu ako so došla naročila po 15. novembru. Trenutno se za obseg teh navodil še pogajajo in zato ne morem točno povedati, kakšne izpremembe bodo vsled tega nastale v postopku pri dobavi.«

Anglosaško varanje Poljakov

Izdajstvo nad Poljsko v korist boljševikom

Berlin, 22. Jan. R. »Nachtausgabe« ugotavlja v zvezi z zadržanjem Angležev in Američanov napram sovjetskim zahtevam po nekdanjem poljskem ozemlju, da Churchill in Roosevelt v resnici ne gre za Poljsko in da tudi ne mislita zastaviti svojega vpliva v prid Poljakom. Samo taktika, s katero zahteva Stalin uresničevanje obljub, danih v Teheranu, povzroča vojnim zločinom v Angliji in Washingtonu preglednice. V resnici je tako imenovana ponudba ameriške vlade za posredovanje v poljsko-sovjetskem sporu samo agitacijski maneuver, da bi ameriški javnosti nasuli peska v oči. Dejansko sta se Washington in London že davno spriznala z imperijalističnimi načrti boljševikov. V washingtonskih krogih neuradno že sedaj izjavljajo, da Moskva s sedanjim poljsko begunsko organizacijo v Londonu sploh ne bo vodila pogajanj, ker more vsak človek ustvariti »temu smotru boljše ustrežajočo poljsko protivlado«.

»Berliner Börsen Zeitung« piše, da prestopajo v Londonu in Washingtonu glede na poplavo sovjetskih zahtev in odkritij v zidreči z ene noge na drugo. Eden je imel v spodnji zbornici pravi jačni ples in govoril je o »izredno težavnih in kočljivih zadevah in se skušal rešiti končno z izjavo, da razpravljanje o poljsko-sovjetski zadevi ni nikakor primerno. Hull je igral komedijo posredovane akcije, ne da bi boljševiki, ki so še nedavno ostro zavrnili Willkieja zaradi njegovega zmešavanja v »njihove« vzhodnoevropske zadeve, pristali na ponujeno igranje. Celo v nevtralnih listih, ki so zniži zaradi nepriljubljenosti zadržanja proti Nemčiji, prihaja do izraza prepričanje, da je Evropa mogoče rešiti pred katastrofo samo z nemško zmago.

Poljski pa, ki jim objublja v Londonu sedaj tako veliko »kompenzacije« na račun Nemčije, lahko sledijo, kakor ugotavlja »Berliner Börsen Zeitung«, iz naslednjih besed angleškega lista »Cavalcade«. Kaj lahko sedaj o takih tolažilnih obljubah: »V kratki dobi od l. 1918, so razvili Poljski nekaj kompleksa veselice, ki je tretji stadij nacionalnega šiflisa. Zato je angleška vojska mislila že l. 1939, izjavila v Moskvi Vorosilovu, da mora sovjetska voj-

ska izvesti prodiranje proti Nemčiji skozi Poljsko v obliki ideš prot šleziji in Vzhodni Prusiji. Žal je angleška vojaška mislija govorila gluhim ušesom. Anglija je sprožila torej sedanjjo vojno, kakor zaključuje »Berliner Börsen Zeitung«, zaradi svojih »jamestev« Poljski, katero je bila pripravljena že tedaj izročiti boljševiškim krempljem.

Amsterdam, 22. Jan. R. Kakor poroča angleška tiskovna služba iz Washingtona, je ameriški državni podtajnik Cordell Hull izjavil, da vzdržuje vlada tesne zveze z ameriškim poslanikom v Moskvi glede poljskega vprašanja. Sovjetska vlada še ni sprejela prijateljske ponudbe Amerike za posredovanje.

Stockholm, 22. Jan. R. »New Statesman and Nation« se ukvarja po vestih iz Londona z angleško-sovjetskimi odnosi in pripominja, da Velika Britanija načelno ne more ugovarjati glasovom iz Moskve.

Bukarešta, 21. Jan. R. Niti en edini Poljak z ozemlja, zasedenega po Nemcih, ne bi hotel zamenjati s sovjetsko zasedbo in tudi londonska begunska vlada ne bi mogla objaviti izjave, ki bi pozdravljala sovjetske čete na poljskem ozemlju, piše »Evenimentul« pod naslovom »Poljska v nemškem taboru«, kajti boljševikom je uspelo priversti Poljake na nemško stran potem, ko so zgolj po zavezništvu z zavezniki prišli do nenaravnega prijateljstva z Moskvo.

Madrid, 21. Jan. R. »Mi Spanci smo že od vsega početka bili mnenja, da se bo svetovna vojna odločila na vzhodu«, piše barcelonski list »La Prensa« v komentarju o sovjetsko-poljskem sporu. »Odlučna« vzdržnost anglosaških vesil v vprašanjih, ki so neločljivo povezana z navideznimi vojnimi cilji »človeške pravičnosti in miriljubnega sodelovanja narodov«, kaže, kako močno sta Anglija in Amerika navezani na Moskvo. Če pa morata anglosaški sili že danes »klečeplaziti« pred Stalinom, kako bosta potlej izvedli svoje »velike načrte«, če bo z njuno pomočjo izšla Sovjetska zveza nepremagana iz te vojne. To si naj sleherni Evropejec premisli, če hoče, da ga ne bodo smatrali za slepega ali gluhega.

Problemi ameriške politike

Naraščajoča opozicija proti Rooseveltu — Razburjenje zaradi ameriških letalskih izgub

Zeneva, 20. Jan. R. Zanimiv prikaz položaja v Zedinjenih državah podaja ameriški tisk »Observerja«, ki ugotavlja, da le najnujnejši vojni problemi zakrivajo to, kar se dogaja v Zedinjenih državah. Gre namreč za pravo pravico »evropeizacije« Amerike. Vsi problemi, ki so se stoletja pojavljali v Evropi, postajajo pereči tudi v Zedinjenih državah. To so vprašanja centralizacije državne uprave, razrednega boja, težkih plemenskih razlik in drugih nacionalnih ter socialnih bolezni. Opozicija izkorišča te probleme zelo dobro. Prehrana, oskrbovanje z bencinom, stavke, podpore farmarjem, vse ji je dobrodošlo. Poročilo o notranjepolitičnem položaju v Zedinjenih državah poudarja, da je Roosevelt sedaj dokončno izgubil glasove črncev, ki so od sedaj vedno New Dealu stalno glasovali zanj. Črnci gledajo namreč na to vojno kakor na boj med belci in temnopoltimi ter izjavljajo, da so le izkoriščani ter ne postopajo z njimi niti v industriji niti v armadi kakor z enakovrednimi. Opoziciji je tudi uspelo, pravi poročilo na koncu, da je objudala čer vojaške udeležbe pri volitvah, s katero je Roosevelt zelo račun-

Razlogi ameriške politike na bližnjem vzhodu

Stockholm, 20. Jan. R. Izjava ameriškega notranjega ministra Ickesa, ki je obenem komisar za nafto, da bodo sedanja ameriška letalska nafta v Zedinjenih državah v približno 14 letih izčrpana, je nalezljiva tudi v angleškem dnevnem in strokovnem tisku na izredno velik otmev. Tako piše n. pr. ameriški strokovnjak za vprašanja nafte, ki biva točasno v Angliji, v londonskem »Daily Telegraphu« med drugim: »Trenutni položaj povzroča procentom nafte velike preglednice. Povprečno se zmanjšuje dnevno izčrpavanje severoameriških naftnih vrelcev za okoli 400.000 sodov. Odkrivanje novih naftnih vrelcev še od daleč ne dosega porabe. V preteklem letu so po uradnih cenah v n. pr. odkrili izvire nafte, ki dajejo samo okoli 230.054 tisoč sodov. Sedanja proizvodnja nafte Zedinjenih držav znaša zaradi ogromne porabe 1.385.479.000 sodov.

Angloameriško pomanjkanje petrolejskih ladij

Vigo, 21. Jan. R. Šele nedavno so ameriški gospodarski krogi opozorili, da bi zaloga petroleja, ki jih Anglija nadzoruje, morale prispevati večji delež, kar so doslej Američani nosili glavno breme na področju proizvodnje petroleja. Predvsem bi se morale zaloge petroleja v Iranu bolj izrabljati.

Sedaj so ugotovili, kakor javlja »Financial News«, da je izrabljanje po Anglijo nadzorovanih zalog omejeno zaradi akutnega pomanjkanja petrolejskih ladij. Ker ni v petrolejskem izvoznem pristanišču Abadanu ob Perzijskem zalivu na razpolago dovolj petrolejskih ladij, so bili priključeni, da so petrolej morali zopet spraviti iz pristanišča nazaj v stotine kilometrov oddaljena petrolejska skladišča.

SLOVENSKO DELAVSTVO JE STRLO KOMUNISTIČNI TEROR

5745 tovarniških delavcev je podpisalo božično protikomunistično spomenico — Izročitev podpisov gosp. prezidentu generalu Rupniku

Ljubljana, 20. januarja 1944
Včeraj ob 12. je g. prezident divizijski general Leon Rupnik sprejel zastopstvo glavnega odbora Delavske protikomunistične akcije. Zastopstvo mu je izročilo podpisane industrijske delavce iz Ljubljane in bližnje okolice na slovenski narodni spomenici. Delegacija, ki je izročila g. predsedniku po podpisu, so sestavljali gg. Gaspersič Valentin, kovinski delavec iz Saturnusa, Jan Maki, delavski strokovni tajnik, Urbanc Franc, pivovarniški delavec iz Uniona in Žuk Franc, uradni Javne borze dela. Delegacija je bila v znamenju enotnosti v borbi proti komunizmu sestavljena iz predstavnikov vseh bližnjih delavskih strokovnih organizacij z različnimi svetovnomazorskimi gledanji, toda s pozitivnimi cilji.

Nagovor predstavnika delavskega odposlanstva

V imenu glavnega odbora Delavske protikomunistične akcije je nagovoril g. predsednika strokovni tajnik g. Jan, ki je dejal: Gospod prezident!
Zastopstvo glavnega odbora Delavske protikomunistične akcije, ki je osvojeno pod okriljem vašega Propagandnega odseka, smatra za svojo prijetno dolžnost, da vam izroči delavske podpise na božični protikomunistični deklaraciji.
Odziv delavcev pri podpisovanju spomenice je bil izjemno velik in je preselil vsako pričakovanje. 5745 tovarniških delavcev iz Ljubljane in neposredne okolice je dalo s svojim podpisom dušo sveti jezi nad komunizmom, ončevalce delavčeve osebnosti, svobode in slovenski narodni svetini. Tako veliko število podpisov znači, da se je slovensko delavstvo uprlo terorju komunističnih trojk v posameznih tovarnah in obratih in ne bo nikdar več dopustilo, da se ta teror ponovi.

Podpisovanje spomenice je bilo izvedeno v naslednjih tovarnah in obratih: Saturnus, Kolinska tovarna hrani, tovarna perila Triglav, Indus, tovarna usnja, mestno čisto nadzorstvo, Elifer, Jeladin & Comp. tovarna kovinske galvanije Jakša, opelarna Vič, mestna vrtnarija, tekstilna tovarna Kunc, Narodna tiskarna, Siamit, tekstilna tovarna Lana, tovarna papirja Bonč, mestna elektrarna, tovarna tovarna, žel. postaja Ljubljana, žel. postaja šiška, Avtomontaža d. d., tovarna bombonov šumi, tovarna pletenin Vidmar in Hribar, pivovarna Union, delavnica pti., tovarna za klet, opelarna Brdo in Opelka, mestna pinarna, žel. kurilnica šiška, električna cestna železnica, žel. sekcija za vzdrževanje proge, tovarna galvanski predmetov Zmaj, ljudska tiskarna, papirnica Vevče.

Božično deklaracijo je popolnoma prostovoljno podpisalo nad 80% vsega industrijskega delavstva v Ljubljani in okolici. Najboljši dokaz proti komunistični frazi, da je bilo podpisovanje diktirano, je dejstvo, da je več kot 100 naših železničarjev prišlo spomenico podpisat v pisarno Delavske protikomunistične akcije in to potrdilo, ko je bilo podpisovanje na ljubljanskem kolodvoru že zaključeno. Tudi dejstvo, da se je nekaj nad 5% delavcev, iz raznih komunizmov, vzdrgalo podpisu, govori, da je bilo podpisovanje prostovoljno in zlasti, da tako velik odstotek podpisnikov znači čisto voljo slovenskega delavstva, da hoče ostati sestavni del skupnega slovenskega narodnega občestva.

G. prezident! Delavstvo vam je iskreno hvaležno, da ste omogočili, da preko Delavske protikomunistične akcije danes okoli 7000 delavcev tedensko posluša predavanja, ki prikažejo v pravi luči obraz jaz-šosovodilne fronte in utrjuje delavstvo v narodni in stanovski zavesti. Delavstvo vam je istočasno najiskreje hvaležno za vse ukrepe, katere ste podvzeli, da zagotovite obstojnost in izboljšanje socialnega položaja delavcev in njihovih družin.

Ob tej priliki pa si dovoljujemo na prošnjo delavstva nasloviti na vas, g. prezident, prošnjo, da izdati še nadaljnje ukrepe za izboljšanje delavskega gnetnega položaja in to zlasti v tistih strokah in v tistih podjetjih, kjer delavske plače ne odgovarjajo današnji dragini in radi tega delavci ne morejo živeti svojemu stanu primerno. Prepričani smo, da boste v svoji naklonjenosti do delavstva izdali v najkrajšem času tudi te ukrepe, in se vam zanje v imenu delavstva vnaprej iskreno zahvaljujemo.

Odgovor prezidenta

generala Rupnika

Gospod prezident se je zastopstvu glavnega odbora Delavske protikomunistične akcije priširoko zahvalil in ga naprosil, da to zahvalo sporoči vsem organizacijskim sodelavcem in vsem delavstvu, ki je spomenico v tako velikem številu podpisalo. Odziv, ki ga je delavstvo pokazalo ob podpisovanju spomenice, je dejal g. prezident, je najboljši dokaz, da med delavstvom ni narodnih izkoreninjenosti in da ima vodstvo Delavske protikomunistične akcije močne korenine v narodno zavednem delavstvu. Narodno zavedno in pošteno delavstvo pa je najboljšje jamstvo za sodelovanje vseh slovenskih produktivnih stanov v duhu socialne pravičnosti.

Nadalje je g. prezident potrdil globoko razumevanje za prošnjo delavstva tistih podjetij, v katerih so delavci najslabše plačani, in obljubil, da bo podvzel potrebne ukrepe, da se tudi plače teh delavcev pravično uredi.

Po tem odgovoru je g. prezident z zastopstvom glavnega odbora Delavske protikomunistične akcije obravnaval še nekatere aktualne delavske probleme in se zadržal z delegacijo še dalj časa v prisrčnem in iskrenem razgovoru, v katerem je pokazal, da dobro pozna delavske razmere, da pozna delavske težave in jih skuša čim bolj olajšati in ublažiti.

Komunistični teror v ljubljanskih tovarnah je strl

Desetletja so komunistične trojke v posameznih tovarnah in obratih omejevale svobodo delavčevega udejstvovanja, govorjenja in celo mišljenja. Delavstvo se je nevede vdalo pritisku komunističnih trojk, ki so delali v premožnih primerih roko v roki z židovskimi bogataši. To sodelovanje je trojkašem preskrbelo boljše

mesta raznih preddelavcev in mojstrov v tovarnah. Ko pa so enkrat prišli na ta mesta, so postali resnični »diktatorji nad proletariatom« v malem. Od podrejenih delavcev so zahtevali redne tedenske prispevke v neakčne »podporne svrhe«, ki pa so bili uporabljeni za komunistično propagando, deloma pa so izginili v žepih dotičnih mojstrov in preddelavcev.

Komunistični teroristi, mojstri in preddelavci, so izrabili vsako priliko, da ustvarjajo med delavstvom nezadovoljstvo s tem, da ga po nepotrebnem šikarajo, da vsiljujejo delavstvu svoje izprijene nazore itd. Ta teror se je še povečal, ko so iste pijavke začele pobirati po tovarnah tako zvali »narodni davek«. Ze takrat so se delavstvu, ki je znal misliti z lastnimi možgani, odprle oči in mnogi, ki so v preteklosti teror trojk prenašali brez ugovora so se odkrito uprli.

Ustanovitev »Delavske enotnosti« pod okriljem OF je pomenila vsek komunističnega terorizma nad delavstvom. Lastni delavski »voditelji«, ki so odšli v hribe, kakor: Leskovšek, Fajfar, Velkavrh, Mazovec in Svetek, so svojim zaupnikom v tovarne pošiljali točna navodila, kako naj delavstvo terorizirajo in ga ščuvajo na neredne in pobune.

Teror komunističnih trojk nad delavstvom je tako dosegel v zadnjem lanskem polletju svoj maksimum. Zdej pa se mu je pošteno in narodno zavedno slovensko delavstvo uprlo z izjavo, da je svobodo svojega mišljenja in narodnega prepričanja pripravljeno braniti, če treba, tudi z

železnimi pestmi. Tej izjavi vsebovani v uvodnem proglasu, ki ga je glavni odbor Delavske protikomunistične akcije naslovil na slovensko delavstvo, se je sedaj pridružil 5745 delavskih podpisov proti komunističnemu nasilstvu in terorju.

Slovensko delavstvo je in bo ostalo sestavni del in zdrav ud v slovenski narodni skupnosti.

Podpisi, ki jih pogrešamo

Nad 80% dosegljivega tovarniškega delavstva in železničarjev je podpisalo slovensko narodno spomenico. Delavstvo je izpregovorilo čisto in jasno svojo besedo proti OF in izprijeni gospodi, ki jo je podpisala.

Na spomenici pa delavstvo pogreša nekatere podpise, ki bi se brezovno morali tam nahajati. To so podpisi nekaterih vodilnih uradnikov delavskih institucij, kateri so bili svoječasno na te funkcije postavljeni, da koristijo slovenskemu delavstvu in so zdaj na to pozabili. Manjkajo nadalje tudi podpisi nekaterih predsednikov delavskih sindikatov, ki bi morali prednjačiti pred člani.

5745 delavcev upravičeno vprašuje, kje so ti podpisi? 5745 delavcev zahteva od prizadetih funkcionarjev delavskih institucij odgovor! Istočasno pa so delavski podpisniki božične spomenice iskreno hvaležni vsem funkcionarjem delavskih institucij, ki delavstva v teh trenutkih niso zapustili, temveč delajo za delavske koristi dalje pod geslom:

Z delavstvom — za delavstvo!

Tudi v Istri se širi odpor proti komunizmu

Istrski Slovenec, ki biva na meji med slovenskim in hrvatskim življenjem v severni Istri, pripoveduje o tamšnjih razmerah in tamšnjem življenju:

Po dolgih mesecih utvar in samoprevar prihajamo tudi v tem delu Jadranskega Primorja spet k sebi in začnemo živeti svoje pravo domoče in narodno življenje. Prehod iz prejšnje otopenosti v novo življenje pa seveda ni lahek in preteklo bo še precej časa, preden se bomo dobro zavedli, da so nam sedaj odprte nove možnosti, ki se jih moramo v lastnem interesu poslužiti, če hočemo obnoviti svojo staro narodno tradicijo. Izkušnje, skozi katere je šlo tudi naše ljudstvo, bodo ta proces gotovo pospešile, vendar ne brez lastnega dela in dobre volje. Nova pokrajinska uprava v Pulju bo prav tako prispevala svoje, toda napačno bi bilo, če bi se zanašali samo na pobude drugih. Tudi pri nas velja, da smo kovači svoje usode predvsem mi sami.

Ljudstvo v severni Istri, zlasti na področju severno Pazina, je kulturno še na razmeroma nizki stopnji. Nepismenih v teh krajih je blizu 60%, kar je posledica prejšnjih nezdružljivih sloških razmer. Prebivalstvo se smatra hkrati za Slovence in Hrvat. Huda bolezen prebivalstva je alkoholizem. V teh krajih je namreč vina več kakor vode in je voda poleti dražja kakor vino. Pogubni vplivi čezmernega uživanja alkohola se kažejo že pri deci. Navzlic težkim razmeram ljudstvu še vedno ugajajo plesi. Nekeč skoraj ni bilo nedelje, da ni bilo razglašeno, da je ples v tej ali oni vasi. Vse je drvelo tja. Ples je bil navadno na prostem, pozimi pa v šoli ali kakem večjem poslopju. Uradno je bilo plesanje sicer prepovedano, toda zla, ki se je že preveč ukoreninila, tudi oblasti niso mogle odpraviti.

Tudi srednjo Istro so po 8. septembru »osvojili« komunisti, okrepljeni z bado-jevcji. K nam so prihajali komunisti po večini iz Hrvatske. Zbirali so ljudi na »mitingih« in pleskali hiše in druge stene z raznimi napisi v hrvaščini. Med ljudi so trosili tudi svojo propagandno literaturo, vendar brez vidnega uspeha. Ljudstvo je namreč kmalu spoznalo pravi obraz teh »osvoboditeljev«, ki so varali nepoučeno ljudstvo, da gre za »osvoboditev«. S komunistično barvo si zlasti v začetku niso upali na dan, ker so dobro

vedeli, da so vsi Istrani proti komunizmu. Zato je vodstvo prepovedalo vsem svojim govornikom na mitingih, da bi sploh omenjali komunizem. Toda na nekaj zgledih so ljudje takoj spoznali, za kaj gre, in kmalu se je pokazal velik odpor proti komunističnim tolovajem, čeprav najprej samo v notranjosti. Istrski kmet ni za komunizem. Res je, da je zelo reven in se težko preživlja, toda ljubiš od vseh prevratnih idej z meglemleni cilji mu je košček kozjega sira in skromen kos kruha, ki si ga v potu svojega obraza zasluži na svoji zemlji. Komunizmu se je vdajalo le nekaj domačih delomrznežev, ki so kot »terenci« nadzirali domoče ljudstvo in iskali med njim svojih žrtv. Marsikateri pošteni domaćin, ki s njimi ni soglašal, se je moral zateči v druge, varnejše kraje, če si je hotel rešiti življenje.

Nastop nemških čet je tudi tu prinesel domačinom zaželen mir. Ob nemški očičevalni akciji, ki je šla iz Trsta, severne in srednje Istre proti Sušaku, so se gozdni tolovaji razpršili v majhna krda in bežali, kolikor so le mogli. Namesto prejšnjih tolovajskih napadov so se na zidovih pojavili novi, kakor n. pr. »Proti boljševizmu — za svobodo in kruh!«

Od dobrih let udarcev si tolovaji niso in ne bodo pomagali. Odpor proti komunizmu se veča od dne do dne. Ker primanjkuje komunistom domačih elementov, se zanašajo nad našimi ljudmi s pomočjo svojih badojevskih pomočnikov, kar vzbuja seveda med ljudstvom še večji odpor.

V prejšnjih mesecih so komunisti priegnili v svoje oborožene tolpe tudi v istrskih krajih nekaj moč in fantov, deloma z lažjo in prevaro, deloma s silo. Ko pa so ti zapeljanci in ustrahovanci spoznali, kakšni stvari bi morali služiti, so začeli spet uhajati in še vedno uhajajo. Njihova pripovedovanja o razočaranjih, katere so doživeli, in o vsem, kar so videli in slišali, so mnogo pripomogla k iztreženju ljudstva in k temu, da postaja odpor proti komunističnemu početju tudi med Istrani vedno močnejši.

Zgrešena angleška politika na Balkanu

Beograd, 21. jan. R. Ankarski dopisnik beogradske »Donauzeitung« poroča o priznanju, ki ga je te dni podal neki angleški diplomat v Ankari:

»Preden se bo morala tvegati pustolovščina druge fronte na zapadu, sta Anglija in Amerika odločeni vse poizkusiti, da bi morda le našli druge, ki bi prevzeli potrebne žrtve. Tukaj pride la Balkan v poštev.« Diplomata je pripomnil, da bi Angliji in Američani v tem pogledu utegnili zelo širokogrudno postopati, ker v primeru zmage zaveznikov itak ne bodo imeli nikakega vpliva na balkansko področje. Angliji torej ni potrebno imeti nikakega obzira na človeške in materialne žrtve balkanskih držav. Njihova mobilizacija lahko velja kot poslednja služba za Anglosase. Bolj trezno pač se ne bi dalo, nadaljuje »Donauzeitung«, formulirati angloameriške balkanske politike. Ze nekoliko časa so angleške in ameriške

propagandne centrale v Turčiji pričele uporabljati njim zavezane ali prijateljske liste in publiciste, da bo nemškimi zaveznikom na jugovzhodu in na Balkanu pričel pridigati koristnost odpada od osi. Pač ni potrebno posebej omenjati, da se narodni tisk zapira pred takšnimi manevri. Objave anglofilskih listov pa vedno dopuščajo zaključke, kakšne namene zasleduje trenutno propagando zaveznikov. Krogi okoli ameriškega poslanstva mislijo, da po posebnem spetniti, če takšne glasove tiska še ojačijo s poudarkom, da je turško zunanje ministertvo nasvetovalo svojim diplomatom v prestolnicah Balkana in jugovzhodnih držav, naj tam delajo v smislu odpada teh nemških zaveznikov od Reicha, toda prav na jugovzhodu vedo, da vodi Ankara svojo politiko po zakonih politične pravičnosti in fair, brez česar končno ni nobeni politiki zagotovljen uspeh.

Vsake tri ure novi potresni sunki

Buenos Aires, 22. jan. R. Podrtje argentinskega kordilferskega mesta San Juana povprečno vsake 3 ure tresejo novi manjši potresni sunki. Kratki posebno močni sunki včeraj jutraj in popoldne so povzročili novo paniko med težko prizadetim prebivalstvom. Tudi iz sosednjih pokrajin javljajo o številnih potresnih sunkih.

Medtem se nadaljuje pomožna akcija pod vodstvom oblasti. Ze 37.000 oseb je bilo cepljenih proti legariju. Dospelo se nadaljuje ogromne količine živilskih poljik. Večkrat na dan odhajajo vlaki z begunci v Mendoza in druga mesta, toda izpraz-

nitev San Juana povzroča težave, ker se številni prebivalci branijo zapustiti podrtje svojih nekdajšnjih prebivališč. Zaradi tega doslej tudi ni bilo mogoče razrušiti nekaterih prizadetih poslopj z dinamitom.

Madrid, 21. jan. R. General Franco je sporočil predsedniku argentinske republike generalu Ramirezju brzojavno sožalje zaradi potresne katastrofe v San Juanu. Slično brzojavko je poslal argentinskemu zunanjemu ministru grof Jordana.

Tokio, 21. jan. R. Japonski Rdeči križ je poslal večji znesek, ki naj se porabi za žrtve potresne katastrofe v San Juanu.

Zdravniški pregled domobrancev

Vsi prostovoljci, ki so se prijavili za vstop v Slovensko domobranstvo, a do sedaj od zdravniške komisije še niso pregledani, kljub večkratnim pozivom po dnevnem časopisu, se zadnjičkrat pozivajo, da se v izogib posledic neizostavno predstavijo zdravniški komisiji Slovenskega domobranstva dne 26. t. m. ob 9. v Srednji tehniški šoli zaradi zdravniškega pregleda.

Poveljstvo Slovenskega domobranstva

Lažnjive govorice

Neodgovorni elementi širijo vesti, da je bil prispevek, ki so ga morali Ljubljanci plačevati za Zimsko pomoč 31. XII. 1943. in 1. I. 1944. na cestni železnici in ob obisku gostiln, oddan domobrancem za njihove obleke. Domobranci sami so darovali za Zimsko pomoč dvakrat toliko, kolikor so dobili za svoje begunce. Da njihovi obleki ni mogoče kupiti z denarjem, ki je bil tedaj jnabran, kaže celoten seznam zneskov, ki so bili pri tej priliki oddani Zimski pomoči:

1. dodatki 0.50 lir na vozovnice cestne železnice v dne 31. XII. 1943 in 1. I. 1944. 29.627.50 lir.
2. prispevki po 1 liru od posetnikov gostinskih obratov v dne 31. XII. 1943 in 1. I. 1944 65.854 lir.

Red ob letalskem alarmu

Uprava policije ponovno opozarja prebivalstvo mesta Ljubljane, da se ob prihodih letalskih alarmov takoj poda v najbližja javna zakonšišča ali najbližje veže. Deset minut po danem znanju alarma ali v primeru pojave letal je prepovedano postopanje po cestah onim, ki nimajo posebnega dovoljenja in ki niso v službi protiletalske zaščite.

Vsi oni, ki so se 18. t. m. pregrešili zoper ta navodila in so jim b'le odvzete osebne izkaznice, se pozivajo, naj se takoj oglasijo pri upravi policije, oddelek za protiletalsko zaščito v pokrajinski palači, kjer se jim bodo vrnille osebne izkaznice.

V bodoče se bo proti vsakemu nediscipliniranemu prebivalcu ob letalskem alarmu strogo kazensko postopalo.

Prepoved hoje po gozdnem ozemlju

Dan na dan se dogaja, da mestni prebivalci hodijo v prepovedane dele gozdnega ozemlja in delajo tam škodo na drevju. Ne glede na to, da je poškodovanje gozdnih nasadov strogo prepovedano ter je oseba, ki jo pri tem zalotijo, najstrožje kaznovana, je treba poleg tega upoštevati tudi še prepoved vojaške oblasti z dne 16. IX. 1943., ki se tiče dostopa v gozdne dele na ozemlju mestne občine v notranjosti zapornega področja. V to področje spadajo gozdni deli severovzhodno Rožnika razen parka Tivoli in parka hotela Bellevue, prav tako pa ta prepoved velja tudi za gozdni svet jugovzhodnega dela Golovca. Prepoved vojaške oblasti določa smrtno kazen za osebo, ki jo zalotijo na imenovanem področjih. Zato opominjamo vse mestno prebivalstvo, naj se v izogib strogim in najstrožjim kaznim, ki so določene za prestopnike navedenih odredb, vzdrži pohajanje po gozdnih nasadih na navedenem gozdnem svetu.

Obvestila

Slovenskega Rdečega križa

Poziv povratnikom! V poizvedovalnem oddelku Slovenskega Rdečega križa, Marjini trg 5, naj se javijo med uradnimi urami od 8. do 12. vsi, ki so se vrnili iz konfinacije, internacije, vojnega ujetništva in iz zapora v Italiji ter morda od drugod, v kolikor tega še niso storili. Informacije potrebuje poizvedovalni oddelek tudi zaradi olajšanja postopka poizvedovanja za ostalimi internanci itd. Tudi svoje cmenilnih povratnikov prosimo, da jih napotijo po povratku takoj k Slovenskemu Rdečemu križu, Marjini trg. Končno prosi Slovenski Rdeči križ vse osebe, ki so pri njem poizvedovale po svojih, da nemudoma sporoče poizvedovalnemu oddelku morebitne vesti, ki so jih same o svojih na kakršen koli način sprejele.

Akcija za vojne ujetnike. V teku je akcija za izpust odnosno povratek onih bivših pripadnikov jugoslovanske vojske, ki so kot ujetniki v Nemčiji in Italiji. Svoje teh ujetnikov iz Ljubljane prosimo, naj se zgledajo v pisarni poizvedovalnega oddelka, Marjini trg 5, zaradi izpolnitve predpisanih tiskovin, v kolikor se to doslej še ni zgodilo. Svoje izve Ljubljane naj pa javijo Slovenskemu Rdečemu križu ime vojnega ujetnika, rojstne podatke, rojstni kraj, poklic, pristojnost, zakonsko stanje, število otrok, kdaj je prišel v ujetništvo, v katerem ujetniškem taborišču se nahaja in katero številko ima kot ujetnik. Priporočamo tudi, da si svoji prejšnji preskrbe od županstva iz najbližjih nemških oblasti potrdijo, da ne obstajajo proti povratku vojnega ujetnika nobeni zadržki.

Posebni pozivi. V poizvedovalnem oddelku Slovenskega Rdečega križa, Marjini trg 5, naj se zglasijo Pekla J. Pavel, ki se je vrnil iz Parme, Čeh Mrko. Šumenjak Slobdan in Hartmann Oton Herman, v glavni pisarni pa naj se javijo svoji naslednji bivši interniranci iz Renicija: Presel Alojz, Cankar Franc, Japelj Zvonko, Maier Bogomir, nadalje žel. uradnika Pavlina Danila in Novaka Ivana.

Pregled žrebcev za 1. 1944

V smislu zakona o pospeševanju živinoreje se odreda pregled žrebcev za plemo, ki bo v naslednjih krajih in sicer:

3. februarja na Vrhniki ob 10. na sejišču.
4. februarja v Skofljici ob 9 pri Rožniču ter na bloki na Ilanski cesti pri Mokarju ob pol 16. in
5. februarja v Ljubljani ob 10 na sejišču.

Na pregled je pripeljati vse nad 2 leti stare žrebce, ki jih nameravajo posestniki uporabljati za plemo.

Zaradi odbire mladih žrebčkov za nadaljnjo rejo naj posestniki pripeljejo tudi enoletne dobro razvite žrebčke. Najboljšim žrebčkom, ki jih bo komisija odbrala za nadaljnjo rejo, se bo priznala posebna vzrejna nagrada, ako jih bodo lastniki še naprej dobro vzrejali.

Gospodarstvo

Plačilo dolgov nemškimi dobaviteljem blaga

Vse tvrdke, ki so uvodile blago iz Nemčije pred 15. septembrom 1943, imajo sedaj dolgi nemudoma prijaviti na naslov Banca d'Italia v Trstu. Na ta način se naj omogoči dolžnikom v Ljubljanski pokrajini, da svoj dolg poravnajo po starem tečaju (lira 7.6 = RM 1.—). Tvrdke naj v lastnem interesu prijave oddajo najkasneje do 26. t. m.

Iz pisarne Sefa pokrajinske uprave, odd. VIII.

Problemi financiranja vojne

Pod gornjim naslovom je objavila »Kölnische Zeitung« obsežno razpravo, ki prikazuje finančno plat sedanje svetovne vojne. V uvodu poudarja list, da stopajo problemi financiranja vojne v ozadje v primeri s prizadevanji na področju proizvodnje vojnega materiala in srovin. Na tem najvažnejšem področju Nemčija ni ostala prekrizanih rok in se danes naslanja na produkcijsko moč evropske celne, kjer so vse sile koncentrirane, v sami Nemčiji pa je proizvodnja spravljena v sklad s totalno vojno. Nemčiji je uspelo pridobiti si ves potreben material za vodstvo vojne kakor tudi potrebne delovne moči. Z najetjem milijonov inozemskih delavcev je dosežena koncentracija vojne proizvodnje v še nepoznanem obsegu.

Sprito svetovnega obsega front in zaradi ogromne uporabe tehničnih vojskih sredstev so vojni stroški v sedanjih vojni dosegli vsote, ki daleč presegajo stroške prve svetovne vojne. V nemški reviji »Bankwirtschaft« je finančni prezident Schwarz izračunal, da so vsi vojni stroški sedanje vojne, ki od leta do leta naraščajo, v prvih štirih letih dosegli ogromno vsoto 820 milijard mark. Pri tem so v primeri s prvo svetovno vojno narasli vojni stroški Nemčije za 82%, vojni stroški Anglije so se povečali na 2 in polkratno vsoto, vojni stroški Zedinjenih držav pa na štirikratno vsoto. Za posamezne veslele navaja omenjeni avtor naslednje številke.

V Nemčiji so znašali vojni stroški v prvem letu vojne 41.4 milijarde mark, v drugem letu 65.2, v tretjem 84.5, v četrtem pa 100.6 milijarde mark.

Vojni stroški Italije so znašali v teh štirih letih 4.8, 9.3, 11.2 in 12.9 milijarde mark; vojni stroški Japonske pa 4.1, 5.8, 8.8 in 12.9 milijarde mark.

Zednjene države so v prvem vojnem letu zabeležile 6 milijard mark vojnih stroškov, v drugem vojnem letu 23.6, v tretjem 84.8, v četrtem pa kar 194.4 milijarde mark. Vojni stroški Anglije pa so se dvignili od 20.5 milijarde mark v prvem vojnem letu na 37.9 v drugem, 43.3 v tretjem in 48.7 milijarde mark v četrtem vojnem letu.

Vse države v vojni si prizadevajo, da bi jim več vojnih stroškov krije z davčnimi dohodki. Nemčiji je uspelo tudi v četrtem vojnem letu kriti polovico vojnih stroškov z davki. Po nedavnih navedbah državnega tajnika Reinhardta so v računskem letu 1942-43 znašali vsi davčni dohodki Nemčije 43.7 milijarde mark. K temu je še prileti 8 milijard mark, ki jih je država prejela v zvezi z odkupom hišnonajemniškega davka, nadalje upravne dohodke, povečan vojni prispevek občin in druge rodne dohodke, kar znaša skupaj 26 milijard mark. Davčni dohodki Nemčije se torej navzlic letalskim napadom niso zmanjšali, kar potrjuje veliko davčno moralno nemškega naroda. V tej zvezi je zlasti značilno, da so davčni dohodki v prvi polovici računskega leta 1943-44 (od 1. aprila do 30. septembra 1943) še nadalje narasli za 0.4 milijarde. Navzlic ugodnemu razmerju, s katerim krijejo davki in redni dohodki vojne stroške, je bilo treba drugo polovico vojnih izdatkov kriti z najemanjem posojil. Tako so se državni dolgi Nemčije od septembra 1939 do avgusta 1943 povečali od 37.4 na 229.9 milijarde mark. V istem razdobju so državni dohodki Italije narasli od 165 na 445 milijard lir, državni dolgi Japonske pa od 18 na 70 milijard jenov.

Za Anglijo so na razpolago le številke o državnih dolgovih brez zadolžitve nasproti domnjonom in brez zadolžitve na podlagi ameriškega zakona o zakupu in posojanju. Iz teh števil je razvidno, da so državni dolgi Velike Britanije od 1. septembra 1939 do avgusta 1943 narasli od 8.4 na 18.1 milijarde funtov.

Končno je še omeniti, da so se državni dolgi Zedinjenih držav v omenjenem razdobju povečali od 42 na 150 milijard dolarjev in državni dolgi Francije od 446 na 1220 milijard frankov.

Nemčija je vstopila v to vojno z razmeroma majhno državno zadolžitvijo, in sicer zaradi tega, ker so se stari dolgi zaradi inflacije po prvi svetovni vojni zmanjšali na minimum. Nemški državni dolg, ki izvira še iz dobe pred letom 1924, znaša sedaj le 2.4 milijarde mark. Z razmeroma znatno državno zadolžitvijo pa je vstopila v vojno Anglija, ki je imela v septembru 1939 za 8.4 milijarde funtov državnih dolgov.

GOSPODARSKE VESTI

— Vlaganje prijav za odmero narodno obrambnega sklada za 1. 1944. Mnogo zavezancev narodno obrambnega sklada še ni vložilo prijav za odmero za leto 1944 kljub temu, da ni več daleč skrajni rok, do katerega morajo biti vložene prijave, to je 31. januar 1944. Opozorjajo se ponovno vsi zavezanci, da se pri odmeri ne bodo upoštevali olajšave onemu, ki pravočasno ne bo vložil prijave. Prijave so dolžni vložiti: 1. vsi moški davčni zavezanci, stari preko 30 let, ki imajo predpis na neposrednih davkih in to samci, oženjeni in vdovci brez otrok; 2. davčni zavezanci, ki imajo 3 ali več živih zakonitih otrok izpod 21 let starosti; 3. vsi solastniki hiš, vsi komanditisti in vsi javni družbeniki. Davčni zavezanci, ki plačujejo samo uslužbeniški davek, niso dolžni vlagati prijav. Tiskovine in vsa pojasnila se dobe pri davčni upravi Ljubljana-mesto, Vodnikov trg 5-II, soba 7.

Zaplemba imovine upornikov

Službeni list šefa pokrajinske uprave v Ljubljani objavil odločbo o zaplembi imovine upornika Josipa Jerasa, profesorja, stanujočega v Ljubljani, Crtomirova ulica št. 12, Petriča Ivana, trgovskega zastopnika, stanujočega v Ljubljani, Cel

Zlati rudniki v Alpah

Če so lovci na mamute iz zgodnje kamene dobe ob jasnem dnevu na pobočjih grčev opazovali tedaj tudi v poletnem času globoko zmešane in zaledenele verige Predalpa, se jim je moralo dozdevati gorovje kakor zid, ki ga ne moreš preplezati. Tu je bil konec njihovega sveta. Isti vtis je moral imeti tudi primitivni človek ob koncu ledne dobe vseh psov ob robu Alp. Iz dolin so se stegovali široki ledeniki daleč v nižavsko predele, kjer so nasipi njihovih delnih grobel postali obrobek poznejših jezer. Še dolgo po ledni dobi so bili vhodi v gorske doline nepristopni, kajti tedaj so jih zapirale visoko narasle, divje reke, ki so jih napajala vodovja iz topeh h se ledenikov. Reke in potoki so odlagali tu razen tega takšne množice gručast in peska, da so se vhodi v doline enostavno zdeli. Kaj naj bi lovci na mamute in severne jelene v ostalem iskali v gorovju, ki se je dvigalo pred njimi nepreobno in pokrito z večnim ledovjem?

Drugače je bilo v nižinskih predelih pred smisli Alpami. V teh ozemljih, ki so tedaj po vegetaciji in tudi sicer spominjali zelo na današnja tundra, je bilo mnogo divjadi in s tem tudi mnogo mesa in kož za oblačila. Preprosto, toda učinkovito orodje, kakor nam ga kažejo najdbe kamenitih sekir, kladiv, konic za sulice in strelce, je pomagalo lovcom do bogatega plena. Ogenj, brez katerega bi bilo življenje v teh krajih s subarktičnim stepnim podnebjem nemogoče, je obvladal človek že tedaj. Iz železovega kršca (pirita) je znal izbijati užigajoče iskro. Toda razdalja in vselej do odkritja sta spodbudila že tedaj človeka, ogledoval skupnice nomadizirajočih makedonskih lovskih ljudstev, so prodirale globoko med gore, kjer so marsikje odkrile ležišča soli, neobhodno potrebne začimbe k življam. Seveda je prodiral človek v gorski svet na ta način le v poletnem času in še to le v razledjih, ki so bila v podnebnem oziru ugodnejša.

Najdbe kovin so zvale ljudi v notranjost gorskih predelov

Kamena sol pa je postala najvažnejši čim, ki je človeka pripravil do naseljevanja alpskih predelov, zlasti Severnih Alp. Posebej v Salzkammergutu se da to na podlagi najdb iz stare in mlade kamene dobe pa do izpopolnjenega orodja iz bronzaste dobe prav dobro zasledovati. Šele dosti pozneje so tudi na dbe kovin — kakor bakra v severni Tirolski, železa na Stajerskem in Koroškem in ne nazadnje tudi zlata v Osrednjih Alpah — zvale ljudi globoko v notranjost gorske pregraje.

Plamen lupi krompir

Nihče ne more tajiti, da se potrti z lupljenjem krompirja mnogo dragocenejši časa, katerega bi naše marljivo gospodinjstvo s pridom uporabile marsikje drugje. Če bi sestili vse tiste ure, ki se porabijo v gospodinjstvih, gostinskih obratih in kuhinjah za lupljenje krompirja, bi dobili prav čisto kopico brezplodno zapravljenih let.

Zato je povsem razumljivo, da si pristojni čimtelji prizadevajo, kako bi lupljenje krompirja opravili čisto mehaničnim potom. Doslej so v ta namen uporabljali nekakšen boben, ki je bil napolnjen s keramičnim maso, ki je krompir obrusila, da se je pokazalo krompirjevo belo, rumeno ali rdečkasto nadahnjeno meso. Ta metoda pa se ni posebno obnesla, rvič ne zaradi tega, ker je zelo potekalo zelo počasi, drugič pa zato, ker se je pokazalo, da gre s tem postopkom v izgubo preveč krompirjevega mesa.

Zato poročajo, da je nemški zavod za raziskovanje živil odkril nov postopek. Krompir, katerega je treba olupiti, vržejo na nekakšno mrežico ter ga izpostavijo šest sekund dolgo temperaturi 950 stopinj. Ta postopek povzroči, da koža tako obravnavanega krompirja sama od sebe odstopi, če tako segret krompir vržeš v vodo. Dosedanji poizkusi v tej smeri so se prav dobro izkazali. Način dela poteka zelo hitro, obraba krompirja pa je malenkostna in ne gre skoro nič mesa v izgubo. Zlat je izdelujejo mrežice za segrevanje krompirja v senjah ter se bodo kmalu začele splošno uporabljati.

Seveda je novi način lupljenja krompirja prikladen predvsem za velike kuhinjske obrate. Toda odkritelje novega postopka je pri novem izumu vodila še neka druga želja: želja, da bi se nadomestila metoda lupljenja krompirja, ki silno ubijačo vpliva na ljudi, ki morajo opravljati to delo. Tako je nemška tehnika tudi lupljenje krompirja izročila stroju, ki bo s svojo mehanizirano silo opravil to, za kar je na tisoče in na tisoče rok vsak dan potratilo mnogo dragocenejšega časa.

KULTURNI PREGLED

Pogled v šentjakobsko knjižnico

V prostorih Šentjakobske knjižnice na Kongresnem trgu je ob poslovnih urah vedno živahno. Ljudje prihajajo in odhajajo s knjigami pod pazduho, police se vsak dan polnijo in praznijo z duševno hrano, ki je konservirana v teh zvezkih in krožih od pot do neštetiht poteh celo na skrajni mestni obod. Zakaj Šentjakobska knjižnica je nedvomno največja izposojevalnica knjig v Ljubljani. Dvigajo ali padanje njenega prometa sodi med statistične značilnosti našega kulturnega življenja.

Že 33 let vodi to knjižnico g. Matija Rodić, ki ji v zvestobi in ljubezni posveča ves svoj prosti čas. Brez njega bi Šentjakobska knjižnica ne bila to, kar je danes. Tudi njeni začetki so bili skromni, počasi pa je zrasla in zdaj je med največjih knjižnicami Ljubljane. Njena klijentela je zelo široka in sega v vse sloje in stanoje; preprosto delavce in vseučilišni profesor se srečujejo pri istem dejanju: izposojanju knjig. Knjižničar Rodić, ki s svojim vseživljenjskim vodstvom veliki promet izposojanja in vračanja knjig, je lahko zadovoljen ko mu njegova statistika pokaže, koliko prispeva Šentjakobska knjižnica h kulturi ljubljanskega prebivalstva.

V preteklem letu (1943) je izposodila ta knjižnica 103.119 strankam 394.837 knjig. Izmed teh se je izposodilo največ slovenskih, in sicer 224.439. Če pregledamo te izposode po književnih vrstah, dobimo tole sliko: 658 pesniških zbirk, 1203 dramatičnih del, 4704 znanstvene knjige. Vse ostalo odpada na pripovedno prozo. Zanimanje za poezijo je torej ostalo

de. Alpeško železo je stavebo v rimski dobi že po vsem tedanjem znanem svetu, rudno so predelavali v čisto kovino — kolikor je bilo s tedanjimi primitivnimi postopki pač mogoče — kar na mestu, saj je bilo lesa za preproste peči povsod dovolj na razpolago. V Ogleju se je na tej podlagi razvila tedaj cvetoča predelava noriškega železa v meče, sekire, motike in kose. Stajersko železo rabi še danes v veliki meri za takšne namene.

Okrog 1.150 pred našim štetjem se je razširila po poročilu grškega zemljepisca in pisatelja Strabona v Italiji vest o bajnih odkritjih zlata rude v deželi Tavriske. Torej severno od Ogleja, v današnjem zgorjem Koroškem, že pol metra pod površino so dobivali zlata zrna v velikosti bobna, a pet metrov debele, z zlatom pomešana plast so se raztezala na veliko daljavo. Tu gre za zelo zvano aluvialno zlato, za zlato, ki ga naplavi kakšna reka v nizino, v nasprotju z zlato rudno, ki so jo v srednjem veku kopali v turskih rudnikih, n. pr. pri Badgastelnu.

V Italiji je nastala

prava zlata mrzlca,

Ljudje so rinihi v celih tropih na Koroško, zlata pa so nakopali toliko, da je njegova cena v Italiji v nekoliko letih nazadnjevala za celo tretjino. Pri tem je treba upoštevati, da je bil Rim ob tem času osvojil že velik del sredozemskih dežel in prepe-

Življenje v podmornici

V podmornicah nedostaja marsičesa, kar je na drugih in tudi vojnih ladjah samo ob sebi umerno. O tem piše nemški vojni poročevalec Klaus Fischer sledeče:

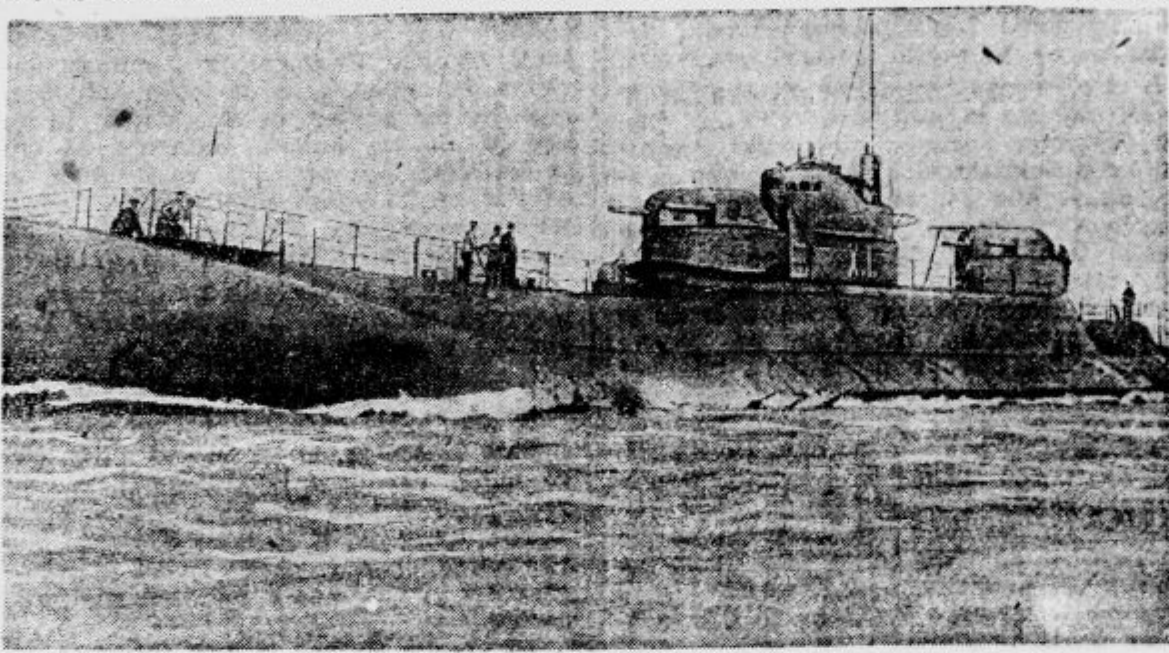
Pričnimo od zunaj. V filmu in podobi vidimo pogosto vitke obrise podmorniških gornjih krovov, na katerih so se razvrstile posadke. Ta gornji krov pa ima s pravim podmorniškim trupom približno le toliko opravka kakor kloboč z možem, ki ga nosi. Za ladjo, ki je na vojni proti sovražniku je ta krov komaj nekaj več nego okrasek. Ozke, četverkotne line, ki jih vidimo v ostenju, nimajo ničesar skupnega z okenci drugih ladij. Med vožnjo imajo nalogo da izlivajo vodo, ki preplavlja gornji krov. Pravi ladijski trup se dviga približno le toliko iz vode, kolikor hrbet kakšnega kita ali morskega volka.

Zabave so pobožna želja

Za podmornice na vojni vojni zgoraj krovega tona, če izvajamo kakšne posebne okoliščine, sploh ni. Gotovo se dogaja, da si člani posadke na gornjem krovu privoščijo kakšno sončno kopel ali celo prho, toda takšne zabave so zavoljo podnebja in nevarnosti nenadnih napadov skoraj za vse podmornice le malo več nego pobožna želja.

Celo razgled na nebo in morje ter neposredno uživanje svežega morskega zraka nista »carine prost«. Na podmornicah se morajo takšne stvari racionalizirati. Razen četvorice mož, ki se ogledujejo za sovražnikom, bi se smel samo po en mož iz posadke kazati na mostu. To pomeni, da si morejo vsaj možje ob strojih zunanji svet ogledati v najboljšem primeru le po nekoliko minut. Nekaj podobnega velja za tobačne užitke. Omejen so na nekoliko trenutkov in se morajo pogosto pridobiti šele po dolgem čakanju, da prideš na vrsto.

Če hočemo zvedeti še za nadaljnje stvari, ki jih v podmornicah ni, si najbolje predstavimo usnjeno stolicco, takšen

Podmornica v morju.

ljal njihove zaklade v Italijo. Zadeva se je končala s tem, da so Tavriske tuje prihačale najprvo napaditi iz svoje dežele, potem pa začeli sami izkoriščati ležišča naplavenega zlata, dolder jih niso povsem izpoplali.

Toda če se ne ožiramo na prišeljevanje ljudi ob takšnih prilikah je bila naselitev alpskih dežel še v klasičnem starem veku zelo redka. Radost, ki jo občuti moderen človek ob pogledu na prekrasno alpsko naravo in ki zvali toliko ljudi v njeno naravo, je bila tedanjemu človeku, kakor tudi še človeku iz srednjega veka, neznan. Ledeniki in snežniki so zbujali skoraj samo grozo, širni predeli visokih Alp so ostali neobljedeni, a v zmedah preseljevanja narodov so se zatekli v malone nepristopne južne gorske doline romanizirani prvotni prebivalci alpskega ozemlja, današnji Retoromani in Ladinci, deloma tudi drobci vzhodnih Gotov. Šele po tej burni dobi so začeli predniki današnjih alpskih ljudstev prodirati v ta svet, a pravi zaključek tega obljodovanja in osvajanja alpskih dežel je prinesla šele nova doba. Čedalje manjšo so postajale bele lise na kartah alpskega sveta, čedalje manjšo je postajalo tudi število vrhov, na katere še ni bila stopila človeška noga. A šele proti koncu prejšnjega in v začetku našega stoletja je prišlo do prvih vzponov v prej d-ročnih Dolomitih ter Julijcih in s tem se je neka perioda iz človeške zgodovine v bistvu zaključila.

le širok, udoben, na prijetno stegovanje rok in nog in sanjarenje vabeč kulturni proizvod. Takšen, drugače tako mičen spremljevalec v življenju je na podmornici enostavno nemogoče. Ne mogli bi ga postaviti nikamor. Tudi če bi hoteli spregledati, da bi igral vlogo neznoznega prometnega ovirala, bi ne našli zanj nobene prostora: niti povsem zadaj v nadomestnem strojnem oddelku, niti ne pri Dieslovih strojih, ne v kuhinji, v spodnjem prostoru ali v centrall, kakor tudi ne v prostorih za častnike in za višjega narednika.

Le malo zasebnega življenja

Toda brod, ki vozi proti sovražniku, nima še marsičesa važnejšega. Podmornica nima krojača, čevljarja in brivca; nima tudi kopalneice, umivalnice, čitalnice in splošne bivalnice. Zelja po čistem spodnjem perilu in vprašanje, kako naj se človek umije, sta v podmornici zelo zanimiva in mnogostranska zadeva. Spanje in čitanje v viseči postelji, edinem pribežališču v »zasebno življenje«, je ne glede na službene določbe omejena še s tem, da si mora človek ležišče deliti s tovaršim.

Končno ni v podmornicah tudi nobenih nadstropij. V notranjosti sestoji brod bistveno iz cevi, ki je natrpana s stroji, zaklopmi, drogi in cevjem ter spominja v marsičem na kakšen rudniški rov. Vse podmorniško življenje se odvija v eno samo os, ki jo prekinja zadaj prostor za nadomestne stroje, spredaj pa sega do torpednega prostora. Ta glavna prometna os je izdelana z zaboji z živčevjem, košarami in tehničnimi pripravami. Istočasno rabi kot prostor za sedenje. Med obedi pomaga tu le razvrstitev mlačva, toda če se dve vrsti srečata, nastajajo vseeno silovite gneče.

V podmornici lahko vsakdo vidi, kaj se odigrava na levi in na desni. Osamelosti ni nobene, nihče se ne more izogniti drugim, nihče nima niti tako majhnega

prostora, ki bi ga označeval odtičajoči napis »zasebno«. Celo poveljnik si more, če hoče počivati, razpeti samo zastor in ostaja tudi med panjem izpostavljen vsem podnevi in ponoči neprekinjenim ropotom, topotanju škornjev, glasovom mož, ki se med seboj morajo sporazumevati, in klepetanju pisalnih strojev v radliškem prostoru.

Omejitve — vir moči

Pred vsem pa nedostaja ljudem v podmornici še nekaj drugega, namreč volje, da bi si življenje oteževali še bolj, nego je že itak težko. Osebnost omejitve, ki jih morajo prenašati vsi, so zato tudi vir

Bodočnost našega sadjarstva

Sadjarski strokovnjak o osnovnih pogojih za izboljšanje našega sadjarstva — Nova sadjarska knjiga

Naše pokrajine lahko postanejo prava sadjarska dežela. Sicer pri nas niso idealni pogoji za sadjarstvo, a podnebne razmere vendar dopuščajo, da lahko umno pridelovanje sadja doseže zelo lepe uspehe. Sadjarstvo ima za naše kraje še poseben pomen, ker v gospodarskem pogledu dopolnjuje sicer precej pasivno kmetijstvo. Da se je doslej razvilo na tako visoko stopnjo, je treba v veliki meri pripisovati našim sadjarskim društvom in številnim požitrovalnim strokovnim delavcem. V prejšnjem stoletju so posepevali sadjarstvo ter poučevali ljudstvo posamezni požitrovalni možje, predvsem učitelji. Ta tradicija je potem prešla na sadjarska društva. Doslej je sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani izdajalo izvrstno strokovno glasilo »Sadjar in vrtnar«, ki se iz njega tisoč sadjarjev in mestnih obdelovalcev vrtoev zajemali znanje. Zanimanje za sadjarstvo je v zadnjih letih še posebno naraslo. Že delj časa smo pogrešali sadjarsko knjigo, ki bi združevala v primerni obliki vse za sadjarstvo osnovne nauke, tako da bi jo s pridom jemala v roke tudi mladina in ne le odrasli. Knjiga sadjarskega nadzornika Fr. Kafola »Sadjarstvo«, doslej izdana v dveh izdajah — zadnjič pred 16 leti — je postala. Zdaj je pisec v nji obdelano snov predelal ter pripravljen tretjo izdajo knjige pod naslovom »Praktično novodobno sadjarstvo — Kratki pouk za mladino in praktične sadjarje«.

Na to delo je treba zdaj posebej opozoriti, ko ne izhaja več »Sadjar in vrtnar« in ko je veliko zanimanje tudi za sadjarsko strokovno literaturo. Knjiga je precej obširna, čeprav niso skromno govori o »kratkem pouku«. Vsebin dobro ponazarjajo številne slike (81). Delu je še priključena velika razpredelnica, preglednica najpomembnejših sadnih plemen in vrst za naše kraje, s pripombami, na kakšni zemlji uspevajo posamezne vrste, kdaj cvetijo, zorijo, kako uporabljamo sadje itd.

Vsebinsa obsega vse, kar bi moral vedeti človek, ki se posveti sadjarstvu. Pisec najprej govori o osnovnih pogojih za izboljšanje našega sadjarstva, nakar obdela za naše kraje pomembna sadna plemena in njihove potrebe glede zemlje, lege in podnebja; piše tudi o jagodičevju, ki vmes priteva grozdje. Ko opiše

Alojz Turk

V soboto 22. januarja smo spremili k večnemu počitku upokojenega ekonoma bolnišnice za ženske bolezni v Ljubljani g. Alojza Turka. Z njegovo smrtjo je izgubilo naše zdravstvo uradnika, ki si je bil pridobil neveljnih zaslug za organizacijo in upravo za naše žensko v hudih dnevnih bolezni in ob mučnih urah poroda nepogrešljivega zavoda.

Prav te dni je preteklo 21 let, ko je dobil Alojz Turk, do tedaj uradnik Splošne bolnišnice v Ljubljani, ob oblasti nalog da prevzame upraviteljske posle v novo ustanovljeni ženski bolnišnici. Zgrozil se je pred težavnostjo nalog. Toda z mladostnim pogumom — tedaj je bil star 30 let — se je lotil dela in uspel. Od srajke za novorojenčka, do higienskega pljuvalnika do komplicirano opremljene operacijske sobe, od svinčnika do debele knjigovodske knjige — vse to je bilo treba ali nabaviti ali smotno urediti. Koliko preudarnosti in koliko štedljivosti je bilo potreba v ta namen, se da presoditi le, če upoštevamo dejstvo, da so bile za vse bolniške naprave na razpolago denarne vsote, ki bi bile komaj zadostovale za opremo večjega stanovanja. In vendar je šlo. Ze prvo leto je bolnišnica lahko sprejela v svoje okrilje skoraj 2000 bolnic in porodnic. Vztrajnost in pridnost sta pripomogla, da je novi zavod že po 16 letih obstoja, to je v zadnjem letu Turkovnega upravljanja, lahko nudil zavetje 4000 bolnicam in porodnicam. In ta ogromni razvoj je bilo mogoče doseči le s skrajnim varčevanjem, s skrajnim omejevanjem na najnujnejše in najpotrebnejše.

Turkovo življenje je potekalo v napornem, tihem delu med stenami bolnišnice in se je iz-

moči za razpoloženje v podmornici. Nihče ne večeje samo z ozirom na uspeh tako rekoč iste vrvi, temveč živijo tako rekoč tudi vsak trenutek na eni sami debeli niti.

Ali je življenje na podmornici navzlic temu zelo težko? Na to vprašanje je nedvomno mnogo in resnih odgovorov. A če takšno vprašanje zastaviš kakšnim podmorniškim možem samim ti odgovorjajo marsikatero vesele in objestno se bliskajoče oči. Lahko bi pripadale kakšnemu dvanaest- ali trinaestletnemu dečku, ki si je povabil tovariša na posebno zanimivo in pristojno bojno igro divje, krepke mladine.

najpomembnejše oblike sadnega drevja, pride na praktično sadjarsko delo, izbiro dreves in sajenje, na gojitev drevja in razmnoževanje ter pouči novince o vsem, kar mora vedeti o drevesu, njegovi rasti itd. Podrobno opiše rodni les in kako je treba obrezovati drevje in trto; piše o gojenju trte na latnikih in drevja v špalirjih. Obdela tudi posebne načine obrezovanja in gojitve sadnega drevja, nudi nasvete, kako je treba zdraviti poškodovano drevje, kako mu moramo gnojiti in kako odpravimo nerodovitnost. Smotno obdela tudi glavne vrste sadnega drevja, kako pomlajujemo drevje in kako ga precejplamo. Sadjar mora tudi vedeti, kako naj varuje drevje pred najhujšimi škodljivci in boleznimi, o čemer se prav tako pouči iz knjige. Pisec dalje svira pred najhujšimi napakami v sadjarstvu. Posebej govori, kako je treba zavarovati drevje pred vetrom na vetrovnih krajih. Primerno pozornost je posvetil tudi škropljenju, pripravam škropiv itd. Končno piše o obiranju in uporabi sadja. — Prepel vsebine kaže, da je v knjigi obdelan v glavnem ves sadjarski nauk. Res zelo priporočljivo bi bilo, da bi knjižgo uporabljala mladina, odnosedo da bi se je posluževali vsaj učitelji v ljudskih šolah.

Ob tej priliki naj opozorimo, kaj pravi pisec v poglavju o osnovnih pogojih za izboljšanje našega sadjarstva. Naglašja, da so velike posebe v zimah 1928-29 in 1939-40 ter dolgi zimi 1939-40 in 1940-41 občutno razredčile naše sadnovjake. To bi nas naj poudarilo, katere lege so primerne za sadnovjake in kje bi naj pustili gojitev sadnega drevja; zime so namreč zaznamovale posamezne kraje ter omejevale sadne okraje. Bodoča naša naloga je torej, da sestavimo, preudarno sadjarske okolišne na zemljištvu ter upoštevamo pri tem tudi redne krajevne sadne vrste, ki tam uspevajo že nad 10 let. Ne smemo pa pozabiti, da bi bilo treba gojiti zlasti več višini in jagodičevju — Pisec tudi omenja jabolane tujih in domačih vrst, ki so proti pozehi zelo odporne. Zelo priporočila da začnemo pospeševati nasadno (plantazno) sadjarstvo, to se pravi gojitev drevja v sadnih vrtovih, podobno kakor trto v vinogradih. V takšnih nasadih gojimo le drevje prtilčne oblike kot sadne grme ali kot vretenčasta drevesca.

črpavalo. Javnost ni videla, koliko muke in skrbi tiči v bolniškem poslovanju. Paciente so sicer videli, da se postelje redno prepirajo s svežimi rjuhami, da se hrana razdeljuje v primerni kakovosti in primerni količini, toda tega niso vedeli in še danes ne vedo, koliko truda vlagajo v to delo bolnišnični uradniki, izmed katerih je bil eden najodličnejših Alojz Turk.

Kruta neozdravljiva bolezen je pred petimi leti odtrgala upravitelja Turka od njegovega dela. Zavod je izgubil svojega vestnega ekonoma. Toda vsak kotiček ženske bolnišnice je in bo pričeval o skromnem, a uspešnem njegovem delu. Zadnja leta Turkovnega življenja so potekala v mukah in trpljenju, ki mu ga je z brezprimerno požitrovalnostjo lajšala njegova soproga.

Ekonom Alojz Turk se je rodil dne 25. junija 1892 v Sv. Juriju pri Hrašniku. Umrl je v najlepših moških letih, saj je bil komaj 52 let star.

Vzornemu uradniku naj ohrani hvalčlen spomin ne samo ožji krog zdravstvenih delavcev, temveč tudi širša ženska javnost. Dr. A. Z.

Uspeh Zimske pomoči bo merilo ne le za naš socialni čut, temveč tudi za našo narodno zavest. Vsak naj zato prispeva, kolikor si more utrgati!

zarji lepega dne; sij spominov, skušeni in trudoma pridobljenega modrega miru. In ta mir tako živo kontrastira z ognjem in neizkurnim nemirno mladine, ki se še ne zaveda tragike in odgovornosti človeškega življenja.

Stari gospod srednje postave, s kratko, sivo brado, kakor jo v realističnih dramah po navadi dajejo upokojenim profesorjem, se mi je zdel v tej družbi, kjer bi lahko bili malone vsi njegovi vnuki, samo ta ali on: njegov sin, kakor prikazen iz nekega drugega in drugega življenja. V njegovih malce trdnih pogledih in vscumevajočem smehljaju je bila sled odtujenosti: tako gleda, kdor zre na ljudi in stvari iz neke daljave. Sodil je med tiste može, ki jih moraš takoj in malone brezpogojno spoštovati, s katerimi pa se skoraj ne moreš človeško zblizati. Ni ostal dolgo, med nami: snedel je nekaj slastnih, s sladkorjem obilno posipanih in kakor jabolko debelih vrtnih jagod, s katerimi je tisto poletje dolina Marice prav obilno zalagala življaki trg bolgarske prestolnice. Povedal je še nekaj prijaznih besed in se poslovil. Ko je odhajal, smo vsi zrl za njim s tistimi posebnimi čustvi, ki jih olikanemu človeku (morda ne mlademu človeku današnje fasone) vzbuja osebnost zares častljivega, izrednega starca.

Bil je pisatelj Todor Vlakov. Bolgarski znani so pripovedovali o njem kot človeku, ki je pripadal skoraj že legendarnemu pokolenju osvobodilne dobe. Veliki časi, ki so prinesli zgodovinski preobrat in postali izhodišče novih političnih, kulturnih in socialnih pogojev in oblik, postanejo v nekih okoliščinah že čez pol stoletja legendarni. In njihovi vodilni sodobniki dobivajo v očeh mlajših gloriole tega legende, popirajo na stara leta nekaj njihovega čara in bleksa. Tako je vedno in povsod, a

pisce. Iz politične literature so vedno v prometu vsi izvodi Hitlerjeve knjige »Mein Kampf«, pa tudi po drugih delih te vrste je vedno živahno zanimanje. Kakor je pričakovati v času velikih zgodovinskih dogajanj, imajo bralci radi retrospektivne knjige, zato so zelo priljubljeni memoariji kot izpovedi ljudi, ki so v prejšnjih časih stali na krmilu narodov in držav.

Todor Vlakov

V najnovejšem zvezku rimske revije »Bulgaria«, ki posreduje med bolgarsko kulturo in latinskim kulturnim svetom, sem bral Damianjev nekrolog lani umrlemu starostj bolgarske književnosti Todoru Vlakovu. In obudila se mi je v spominu njegova človeška oseba, kakor sem jo spoznal v puletju l. 1939. v Sofiji. Bil je nekega večera na stanovanju priznanega filozofa Atanasia Ilieva, avtorja študij o Bergsonu in drugih velikih pojavih sodobnega mišljenja, profesorjeva žena, šarmantna in izobražena gospa, je rada sprejemala pisatelje in umetnike, posebej se goste in slovenskih in hrvatskih krajev. Tako se je tudi na tem večeru, ki se danes diha v spominu lepoto in žal tudi iluzionarnost predivnih mednarodnih stikov in sestankov, zbralo poleg dveh tujih gostov več bolgarskih znanstvenikov in pesnikov. Nekoliko pozneje je prišel star, častitljiv gospod in sedel med nas; ni bil nič kaj zgovoren, zdelo se je, da naj bi poslušal kakor pripoveduje in z obraza in iz oči se mu je bleščalo tisto, kar srečujemo pri starih, ki so obranili inteligentnost, a so se kot kritični opazovalci postavili v primerno razdaljo od vsega novega in neznanega. V njem je bil alj dolgega, iz polnega preživljenega življenja, podoben večerni

da je mladini še vedno najbolj priljubljen Karel May, predvsem njegov Winnetou, rada pa bere tudi Julesa Vernea, Burroughovega Tarzana, Conana Doylea in druge avtorje te vrste, ki mikajo tudi mnoge odrasle bralce. Izmed slovenskih pisateljev gredo najbolj v promet Tavčar, Cankar, Jurčič, Kersnik, Finžgar, Pregelj, Vladimir Levstik, Fran Govekar, Detela, Kocipec, Bučar, Simčič, Rudolf Kresal, Jontesova, Pucova, Jalen, Kač, Kvedrova, Bartol, Matičič, Zorec, Vašketa i. dr. Od prevodov se največ zahtevajo: ves Sienkiewicz, Mitschellove »V vrtnicu«, Cronin, Salminen (Katrina), Undsetova, Bojer, Munthe (San Michele), Gulbrandsen (In večno šume gozdovi, Dediščina gozda), Zola (Germinal), London, Andersen Nexö, Mle Budak, J. Knittel, Reymont, Prus, Cosić, Stendhal, Adam Luther (Demon), Günther, Zeromski, Flaubert (Gospa Bovarjeva), Tiemmermans, Dostoevskij, Tolstoj, Dickens, Wambrechts-amerjeve »Danes grofje celjski in nikdar več«, Turgenjev, Ganhoffer, Balzac, M. Majerova, K. Čapek, Daudet, Dumas, Hugo, v. Gager, Jakovljevič, Z. Kossak, S. Lagerlöf, K. Nový, I. Olbracht, Ibañez, Merežkovskij, Sudermann i. dr. Izmed novejših knjižnih zbirk so posebno priljubljeni romani »Dobre knjige«, »Naše knjige« in »Slovenčeve knjižnice«.

Poleg romanov je veliko zanimanje za življenjepise in potopise; žal da imamo Slovence prav knjig te vrste mnogo manj, kakor ustreza živahnemu povpraševanju. Med nemškimi knjigami, ki se največ izposojajo, srečujemo dela nekaterih pomembnih pisateljev današnje Nemčije, kakor je zlasti Hans Fallada, mnogo pa zahtevajo v nemškem prevodu vodilne pisatelje ostalih evropskih narodov, zlasti še skandinavsko romano-

na zelo skromni stopnji, kar je že cela desetletja zanimiv literarno-kulturni pojav, ki ga potrjuje tudi statistika drugih knjižnic; to statistično dejstvo pa seveda ne more do živega umetniški veljavi poezije in njeni funkciji v duhovni kulturi naroda. (Razen tega je znano, da se ljudje, ki imajo duhovni posluš za poezijo in čutijo nje potrebo, ne izposojajo pesniških knjig v javnih knjižnicah.) Sorazmerno nizko postavko za znanstvena dela si lahko razložimo ne le s sorazmerjem med slovensko znanstveno in leposlovno knjigo, kar je tudi treba uvaževati, marveč takisto z dejstvom, da znanstveno knjigo zahteva in potrebuje — prav kakor pesniško — samo nekaka čitateljska elita in da takoj zainteresirani bralci, ki so seveda v veliki manjšini, take knjige tudi kupujejo.

Zanimiva — kakor vedno — je statistika knjižnega prometa v tujih jezikih. Prva za slovensko knjigo je bila tudi leta 1943 nemška knjiga, katere je knjižnica izposodila 141.207 izvodov, izmed teh 4704 znanstvena dela. Hrvatskih in srbskih knjig je bilo izposojenih 10.169, italijanskih 8111, francoskih 5089, angleških 3238, ruskih 1641, čeških 894, poljskih in esperantskih 49.

Šentjakobska knjižnica ima v prometu več kakor 47.000 knjig; vedno jih je izposojenih okrog 17.000. Vpisanih članov je zdaj že nad 27.000 (lanski prirastek 1980).

Kronika

• **Novi guverner v Rimu.** Na rimskem Campidoglio je bil pred dnevi ustoličen novi guverner mesta Orsera. Obenem je vzel slovo dosednji guverner rimskega mesta Riccardo Motta.

• **Dunajski župan v Monaku.** Župan dunajskega mesta inž. Hans Blaschke je prošle dni obiskal Monako, kjer se je mudil več dni. Obiskal je ob tej priložnosti tudi monakovskega višjega župana Karla Fiehlerta.

• **Združitev dveh nemških časnikov.** Dne 16. januarja sta se združili v Linzu »Oberdonauer Zeitung« in linška »Tagespost«. Tega dne je imelo 80 let, odkar je list začel izhajati. »Oberdonauer Zeitung« ima podnaslov »Linzer Tagespost«.

• **Smrt priljubljene belokranjskega gospodarja.** Zadnje čase je imela smrt tudi v Beli Krajini obilno žetev. Med drugimi je na Radovici umrl znani vinogradnik Matjaž Slobodnik, star 61 let. Rodovina je znana daleč naokoli. Matjaž se je v mladih letih odpravil po svetu. Mnogo je prepotoval, bil je trikrat v Ameriki in je izvrstno obvladal angleščino. Bil je ne samo izkušen mož, temveč tudi izredno duhoviti šalivec, ki je znal zabavati vsako družbo. Na starost pa usoda tudi njemu ni prizanesla. Zet mu je umrl v internaciji, da se da pri moškemu pri hiši. Za njim žaluje sicer obilna rodina. Vendar je dom ostal prazen. Kdor koli je poznal Matijo, se bo vedno spominjal tega vedrega vinogradnika, čigar zdanica se ni pred nikomur zapirala. Od poznane rodovine starinskega imena žitva le še sestra Katarina in brat podpolkovnik Joško, ki jima izražamo odlično sožalje!

Iz Ljubljane

BEKANNTMACHUNG DER PLATZKOMMANDANTUR

Am Sonntag, den 23. Januar 1944 findet von 11.30 bis 12.30 Uhr auf dem Platz vor der National-Galerie ein Platzkonzert des SS-Musikzuges statt.

OBVESTILO MESTNEGA POVELJSTVA
V nedeljo, dne 23. januarja bo od 11.30 do 12.30 pred Narodnim domom koncert SS-godbe.

• **Novi grobovi.** Dotrpel je upokojevec državnih železnik G. Janez Jerina. Zapuščila soproga Marijo, rojeno Novak, hčerki Mimi, poročeno Benčina in dr. Pavlo ter drugo sorodstvo. K večnemu počitku bodo pokojnika spremenili v nedeljo ob 15. na pokopališču v Doljem Logatcu. — V častiljivi starosti 79 let je preminila ga. Leposava Komadina. Za njo žalujejo hčerka Mila, poročena Matkovič in drugo sorodstvo. Pogrebne blage pokojnice bo v nedeljo ob 16. iz kapelice sv. Nikolaja na Zalah na pokopališču k Sv. Križu. — Za vedno je zapustila svoje učiteljske in pokojne ga. Jospina Kalinova, rojena Malec. Na zadnji poti bodo rajno spremenili v nedeljo ob 16. iz kapelice sv. Marije na Zalah na pokopališču k Sv. Križu. — Pokojnim naj bo ohranjen blag spomin.

Nepozabnemu očku v slovo

Dragi očka! Boleče me je presunilo oznanilo, da si se v sivi starosti 85 let, do zadnjega dne in zdrav, nenadno preselil v večnost. Se hujske pa mi je bilo pri srcu, da Te nisem mogel spremljati na zadnji poti. Bil si jeklenega zdravja in še na dan svoje smrti si veselo poživil na tistem soncu, toda kljub temu si se moral posloviti od življenja. Osem dni Te že pokriva katarinska ruša.

Pred očmi mi vstajajo spomini lepih časov, ko si me v mojih mladih letih, poln življenjske izkušnosti, učil treznega in postojnega življenja. Pa ne samo meni, starejšemu sinu, temveč vsem svojim otrokom si bil najboljši življenjski kazipot. V spominu so mi trenutki, ko si doma, v družbi ali ob drugih priložnostih navdušeno prepeval naše narodne pesmi. Prvi si bil med pevci naših mlilih melodij. Družba se je že razhajala, a Ti si ostajal do zadnjega in navduševal še druge, da so peli s Teboj. Povsod, kjer kolo je bila priložnost, je donela pesem, da je bilo veselje. Vsi so poznali, da je bilo vedno razpoložena Jožeta Mavra, po domače Čebrovega Pepeta iz Lonjereja.

Zdaj, neumorni naš pevec, je končano. Preselil si se k Tvoji že davno v domači zemlji počivajoči Lenki in starejši hčerki Pepki. Ob poslednjem slovesu, h kateremu so prihiteli vsi, ki so le utegnili, so Ti, značajnemu možu, pevski tovariši in učenci zapeli še nekaj poslovnih žalostink, nakar je gruda sprejela vase, kar je njenega. Počivaj v miru, nepozabni očka! Tvoj hvaležni Vanja.

uzaloženim svojcem izrečemo naše iskreno sožalje!

u— Poročila sta se v trnovski cerkvi g. Stefulja Jože in gđ. Anica Kregar. Obilo sreče!

u— **IV. simfonični koncert.** Ljubljanska radijska postaja bo priredila v ponedeljek 31. t. m. ob 18. uri v veliki dvorani »Uniona« IV. simfonični koncert. Orkester bo zvalj naslednja glasbena dela: Beethoven, Simfonija št. IV. v b-duru, Novak, Slovenska suita, Dvorak, Karneval. Orkester bo dirigiral operni k pealk g. dr. Danilo Svara. Prijatelje glasbe opozarjamo na to odlično prireditev, ki bo mudila izbran glasbeni užitek.

u— **Slovenško čebelarstvo društvo** obvešča svoje člane iz Ljubljane in njene bližnje okolice, da je zanje preskrbelo sladkor za spomladansko krmiljenje čebel. Za vsako čebelo družino dobi član po 2 kg sladkorja. Zato pa bo moral t. koj ob prejemu sladkorja oddati po pol kg trčnega medu. Člani izven Ljubljane naj se v e j zdevi zgledajo pri svojih družincah.

u— **Oddaljene sob in stanovanj,** ki so imeli do vključene 30. novembra l. l. na stanovanju pripadnike nemške vojske ali SS-trup, poziva ljubljansko mestno poglavarstvo, naj mestnemu vojaškemu namestitvenemu uradu čimprej predložijo stanovanjske nakaznice (Quartierschein ali Quartieranweisung), ki morajo biti potrjene od stanovalca ali Platzkommande, da je imenovan zares tam stanovan ob času, ki je naveden na nakaznici.

u— **III. mešana meščanska šola v Ljubljani—Moste.** Ker ni pričakovati, da bi mogla šola nadaljevati z rednim poukom v doglednem času, bo učiteljstvo dajalo dijaštvu zavoda navodila za domače delo po naklonjenosti g. R. Lasana v njegovem lokalnu v Pokopliški ulici 14 začeti s ponedeljkom 24. t. m. po naslednjem razporedu: v ponedeljek dop. IV. a, pop. I. a, torek dop. IV. b, pop. I. b, sredo dop. III. a, pop. I. c, četrtek dop. III. b, pop. II. a, petek dop. IV. a, pop. II. b, sobota dop. IV. b, pop. II. c. Dopoldanski čas 8—12, popoldanski 13—17. — Upraviteljstvo.

u— **Popravlila čevljev.** Begunci in zamudniki, ki se do danes še niso prijavili za popravilo čevljev, naj se čimprej, ne preklekno pa do 15. februarja t. l. prijavijo pri svojih čevljarjih z oblačilnimi nakaznicami. Pozneje se prijave ne bodo več sprejemale.

u— **Lov na kite** je glavna zgodba zanimive knjige »Beli kite«, izšla v založbi »Pluge«, Miklošičeva cesta 30. Ugodni plačilni pogoji! Zahtevajte prospekt!

u— **Opozarjamo dijakine in vse št. št. ki nimajo rednega pouka,** na naše instrukcije, ki vsebuje predmetov in jezikovne tečaje, ki vam nudijo jamstvo za uspešno dovitve razreda. Ločene skupine po razredih — posebne učilnice. Vpisovanje dnevno. Specialne strokovne instrukcije, Kongresni trg 2-II.

u— **»DOLOREX«** tablete se priporočajo pri gripi in boleznih prehlada, ker znižajo temperaturo, olajšajo pa tudi bolečine pri glavobolu, migreni in revmatizmu. »Dolorex« izdeluje lekarna Mr. Bahovec.

u— **Za »rednejšolce-ke prične nov tečaj stroještja v torek 25. januarja.** Priporočljivo posebno onim, ki nimajo rednega pouka. Informacije, prospekte daje: »Christofor trgovski učni zavod«, Dobrebranska 15.

u— **Fosfatna moka za otroke** dodatna hrana visoke hranilne vrednosti; za malo deco. Vsebuje organsko vezana fosfor in kalcij. Izdeluje: Ziklin laboratorij, Ljubljana.

u— **Ugodne plačilne pogoje za knjige** nudi svojim naročnikom založba »Pluge«, Ljubljana, Miklošičeva 30. Mesečna naročnina znaša 40 lir. V 6 mesecih 4 krasne knjige!

u— **Pisalne stroje in radio aparate** kupuje in plača po najvišji dnevni ceni trdica EVEREST, Prešernova 44.

u— **Akademikarke-jk, izkoristite prosti čas** za študij praktičnih predmetov: stroještja, stenografije, knjigovodstva. — Nov tečaj prične v torek 25. januarja. Informacije, prospekte daje: Trgovski učnišče »Christofor učni zavod«, Dobrebranska 15.

u— **Zaloga pohištva trdica Rok Borčič** in Franc Senk v Šiški, Čebotarska cesta 95, je odprta vsak dan od 2. do 4. popoldan.

u— **Mesto cvetja na krsto prerano** umrlega prijatelja Lojzeta Turka, upravitelja ženske bolnišnice, daruje društvu slepih Josip Šarabon 150 lir.

u— **Učite se stroještja!** Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji (dnevni in večerni) prične v torek 25. januarja. Največja moderna stroještjsnica, desetprstna učna metoda. Praktično znanje, koristno vsakomur v zasebnem ali javnem poklicu. Posebni tečaji tudi za stenografijo, knjigovodstvo. — Vpisovanje dnevno. Zahtevajte prospekt! Trgovski učnišče »Christofor učni zavod« Dobrebranska 15.

med dvema vojnama nosil — takrat skoraj že sam — vzvišeni prapor velike generacije.

Vlajkov se je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja šolal v Rusiji in našel v delih Tolstojca, Turgenjeva in drugih ter v kritiki Mhajlovskega in Gleba Uspenskoga svoje prve literarne vzore in navdih. Realistični stil svojih vzornikov se je zneveril samo poredkoma, tedaj, ko ga je navduševal njegovega rodu potegnito in romantiko (kakor v povesti »Djedo Slavčeva unuka«, ki jo prof. Damiani označuje za biser v zbirki njegovih pripovednih proz). Povesti Vlajkova kažejo pisateljevo tesno zvezo z domačim krajem (v osrednjehodni Bolgariji), s kmečkim ljudstvom in malomestnimi ljudmi. Skozi vse njegovo delo teče kakor rdeča nit pisatelj globoki čut za človeško trpljenje. V delu Vlajkova, piše Damiani, je opaziti mnogo Tolstojčevega vpliva ne le v pripovedni tehniki, marveč tudi v idejni vsebini. Sicer pa se opažajo vplivi jasno-popoljnega učnika tud v religioznih in drugih nazorih Todorja Vlajkova. Slikal je vsakdanje ljudi z njihovimi strastmi in napakami, pa tudi z marksistovo vrlino, kakor je dana preprostem bolgarskemu človeku. Bil je avtentičen opisevalec bolgarske province. Posebno pomembno delo Vlajkova so njegovi spomini, ki segajo v sedemdeseta leta prejšnjega stoletja in prikazujejo razvoj Bolgarije v teku pol stoletja njene svobode. Obenem nas seznanjajo z mnogimi zanimivimi osebnostmi, s katerimi se je Vlajkov srečaval in družil na svoji dolgi in uspešni življenjski poti. B.

Naročite se na romane DOBRE KNJIGE!

Odpiranje in zapiranje samostojnih trafik

Na podlagi 4-a 71 zakona o državnih monopolih predpisuje monopolna uprava glede odpiranja in zapiranja samostojnih trafik sledeče:

Samostojne trafike se morajo ob delavnih odprti ob 7.30 in zapreti ob 18.30.

V času od 12.30 do 14.30 ure morajo biti samostojne trafike zaprte.

Ob nedeljah in ob obveznih praznikih imajo samostojne trafike biti zaprte ves dan; v teh dneh je tudi nesamostojnim trafikam prodaja tobaka prepovedana.

Objava

Pošta Grosuplje zopet posluje. Zaenkrat vrši samo pisemsko pošto.

u— **Podpornemu društvu za gluho-mu-mladino** so darovali prijatelji in znanci g. Janeza Kuharja v počastitev spomna njegove blagopokojne matere ge. Marije Kuhar 355 lir. Društveni odbor izreka za ta plemeniti čin prisrčno zahvalo!

u— **Nesreče.** Rebra si je poškodovala pri padcu 30letna žena brusarica Vida Hubrova iz Ljubljane. 46letni delavec Stefan Škrl iz Ljubljane je padel in si zlomil levo ključnico. Po glavi se je potokel pri padcu 17letni delavec Vinko Kačer iz Šmartna ob Savi. Mirko Zrimšek, 7letni sin mizarja iz Begunj je našel bombo in se z njo igral. Pri tem mu je eksplozija raka in ga občutno ranila po obeh nogah. Ponesrečenci se zdravijo v ljubljanski splošni bolnišnici.

Iz Gorice

Termin za oddajo kruzice. V gorški pokrajini je določen termin za oddajo kruzicnih presezkov z dnevom 15. februarja. Posestniki, ki ne bi izpolnili svoje dolžnosti, bodo kaznovani.

V Gorici je bil smrti inženjer Anton Stegu. Pokojnik je bil svetosla ravatelj brzojavnega in telefoničnega krožka v Trstu. Leta 1930. je bil upokojen.

Iz Trsta

Ljudsko gibanje. Dne 18. januarja je bilo v Trstu 13 rojstev, 17 smrtnih primerov in 2 poroki.

Umrli so dne 18. januarja v Trstu 12letna Marija Olenik, 78letna Ana Zahn vdova Resmi, Aleksander Hodnik, 74letna Amalija Teni vdova Dimnik, 84letna Ivana Ambrosio vdova Geruzina, 97letna Alojzija Bresan, 69letna Josipa na Krečič, 90letna Lucija Perin in 36letni Miklavž Strcar.

Vsak dan nezgode. Z višine treh metrov je padel v obratu »Ilva« delavec J. K. Svara, star 44 let, po rocu iz Rimanj. 28letni pek Silvij Sancer je padel s koleca in je obelzel s polomljenim desnim kolenom. Med igro je bil ranjen 11letni Sergej Tuljak iz Brunerjeve ulice. Ima več poškodb. 49letni Sergej Specenja iz ulice sv. Marka 49 je našel na bližnjem travniku nek naboj, ki je eksploziral. Deček ima ranjeno desno oko. 40letni mehanik Roman Zavdial iz Longerske ulice se je pri padcu med delom na nekem parkniku v tržaškem pristanišču poškodoval na desnici. Desnica si je ranil pri zapiranju okna v železnem šivan vozu na postaji Campo Marzio 47letni Ivan Marchesini. Ponesrečenci se zdravijo v tržaški bolnišnici.

PISARNIŠKE PROSTORE iščemo

3—4 sobe s prikljčitnam v centru mesta. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Tovarnak«.

Dr. Janko Hafner obsojen na tri leta robije

Ljubljana, 22. januarja
Afera zdravnik dr. Janka Hafnerja, ki je o njej razpravljalo kazensko sodišče, je bila znana ljubljancem kmalu potem, ko se je začela obširna preiskava.

S strokovnega in poklicnega stališča so se za obtožbo in preiskavo proti dr. Janku Hafnerju zanimali zdravniki, juristi in drugi intelektualci. Tako ni bilo čudno, da je bilo že prvi dan razprave navzočih v razpravi dvorani nenavadno veliko število poslušalcev. V petek pa je bil takšen naval k razpravi, kakršnega v kroniki sodnih procesov še dolgo nismo zabeležili. Dopoldne so morali mnogi oditi, ker v dvorani ni bilo več prostora. Poslušalci so zasedli tudi vse stranske prostore, se nagosto postavili okoli klopi za priče in ob zidu tja do mize državnega tožilca in branilca. Dopoldanska razprava je trajala do 13.30. Poslušalci so vztrajali. Nekateri so prebili tudi odmor do 15.30 na sodišču, da so potem, ko se je dvorana zopet odprla, dobili čim boljši prostor. Popoldne je bila dvorana zopet prepolna.

Tretji dan razpravljanja se je začel z nadaljevanjem čitanja spisov. Med drugimi so bili prečitani odgovori ljubljanskih lekarnarjev na poizvedovalno vprašanje preiskovalnega sodnika, ali je kdo pri njih kupil zdravilo z akonitimom. Zanimiv je bil obdukcijki zapisnik, sestavljen ob raztelesenju Nuše Tavzesove. Zdravnik, ki je obdukcijo opravil, je mnenja, da je umrla zaradi zastrupitve s fosforjem. Trdi, da gre za subkutano zastrupitev, ki učinkuje po 5 do 10 dneh. Ker so sorodniki izključili samomor, je postavil domnevo, da gre za umor.

Okoli 11. je predsednik sos. Ivan Kralj naznanil, da je dokazno gradivo izčrpano. Obramba je stavila še nekaj predlogov glede izvedbe novih dokazov, ki se jim je državni tožilec protivil. Med njimi je bil predlog, naj bi sodišče zaslišalo še tretjega izvedenca, nekega vseučiliškega profesorja v Zagrebu. Po kratkem posvetovanju je senat vse predloge zavrnil in objavil kratek odmor.

Po odmoru je dobil besedo državni tožilec Branko Goslar, ki je v en pol urnem govoru utemeljeval obtožnico in dokazoval krivdo obtoženca v smislu obtožnice. Poudaril je med drugim, da gre za dejanje, katerega motiv je sovraštvo. Kvalifikacija dejanja je tem težja, ker gre za poskus umora lastnega brata. Zaključno je predlagal, naj senat spozna obtoženca za krivega po obeh obtožbah in ga obsodi na 6 let robije in 1500 lir denarne kazni.

Zastopnik zasebnega udeleženca dr. Iv. Tavčar se je v glavnem pridružil izjavam državnega tožilca in zahteval, naj sodišče nalóži obtožencu plačilo 5000 lir boleštnine njegovemu klientu Milanu Hafnerju.

Uvožena povrtina na trgu

Ljubljana, 22. januarja.

Številne prodajalke domače povrtine so postale trgu nezveste. Zda ne vidimo tud: pe več tednov skoraj nobenega značilnega voza Trnovčanek, »ciz«. Znano je, da prodajajo na zelenjanskem trgu Trnovčanke in Krakovčanke povrtino neposredno na svojih dvokolnicah, medtem ko druge prodajalke razložijo svoje blago na tržnih mizah. Toda zdaj ni mnogo blaga tudi na tržnih mizah, kjer prodajajo svoje pridelke prodajalke iz mest in okolice.

Zato moramo biti tembolj veseli, da je živilski trg zadnje čase precej dobro založen z

S štajerskega

Pravosodni minister v Gradcu, Nemški državni minister za pravosodje in vodja narodnosocialistične pravniške zveze dr. Jurij Thierack je v nedeljo prišel v Gradce, kjer je bil svetovno sprejet. Uradno se je posvetoval z državnim namestnikom dr. Ubereitherjem in z voditelja pravosodnih uradov.

Smrt ugledega gospodarja. V Družnirju pri sošanju je umrl ugledni gospodar g. Anton Novak in so ga pokopali pretekl. ponedeljek prav na njegov 78. rojstni dan. Miklavžičeva domacija, kakor se po domače pravi idiličnemu gospodarstvu v prijaznem Družnirju, je znana daleč naokrog. Še zlasti po sorodniških zvezah. Pokojni gospodar je bil na glasu skrbnega družinskega glavarja in značilnega moža, zato je užival od mladih let vsesplošen ugled in je zavzemal tudi vidnejša mesta v javnem življenju soštanjske okolice. Zl. sti vneto je sodeloval v kmetijskih ustanovah, v občinskem svetu in pri gasilstvu. V srečnem zakonu z gospo Marijo, rojeno Perovčovo, je vzgojil sedem otrok, katerim je najsikrenejše uraval pot v življenje. Vsi so že odrasli in oskrbljeni, vendar bojo bridko pogrešati očeta, ki jim je bil vseskozi dober svetovalec. Nikoli v življenju ni bil bojan, zrušila ga je kap. O njegovi priljubljenosti je krasno pričal pogreb, katerega se je udeležila takorekoč vsa šmihelska f. ra. Ob grobu so bile izrečene prisrčne psovolvine besede, ki so izražale vsesplošno spoštovanje do pokojnega. Naj mu bo ohranjen časten spomin, žalujočim naše iskrene sožalje!

Smrtna kosa. V Celju je v starosti 68 let umrla gospa Roza Kankovskij. Rajna je bila iz znane rodine Liningerjevih v Mariboru. Znana je bila v mestu kot srčno dobra žena, velika prijateljica otrok in ljubiteljica narave. Bila je splošno priljubljena. Smrt jo je rešila trpljenja, ki ga je udano prenašala. Blag ji spomin!

Odličevani Spodnještajercel. Za junaško zadržanje pre dosovražnikom so bili odlikovani z železnim križcem 2. razreda naslednji Spodnještajerci: Anton Bobnar, Franc Flis, Jožef Krč, Anton Rančigaj, Anton Čretnik in Anton Vengust.

Nesreča s petrolejskim kuhališkom. Bivša učiteljica glasbe Marija Posavec iz Maribora se je opekla s petrolejskim kuhališkom ter je morala zaradi opeklin na obrazu iskati zdravniške pomoči v Gradcu. — Prav tako je moral na graško kliniko monter Rudolf Souček, ki se je opeknil z aparatom za varjenje.

Beleznica

KOLENDAR

Nedelja, 23. januarja: Zoroška Devica Marije.

Ponedeljek, 24. januarja: Timotej.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Ležnihi kljuke.

Kino Sloga: Kogar bogovi ljubijo.

Kino Union: Melodija velemesta.

Kino Moste: Priljubljeni svet.

DEZURNE LEKARNE

Nedelja: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Ponedeljek: dr. Piccoli, Dunajska cesta št. 6, Hočevar, Čelovška cesta 62, Gartus, Moste — Zaloška cesta 47.

Nedjeljsko dežurno zdravniško službo ima od sobote od 20 do ponedeljka do 8. zjutraj mestni zdravnik dr. Ivan Logar, Cesta 29. oktobra št. 7. Telefon št. 41-52.

ZATEMNITEV

je strogo obvezna od 17.30 do 6. ure!

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Nedelja, 23. jan. ob 16: Robinson ne sme umreti. Izven. Cene od 22 lir navzdol.

Torek, 25. jan., ob 16.30: Robinson ne sme umreti. Red. Torek.

Sreda, 26. jan., ob 16.30: Vera in nevera. Red. A.

OPERA

Nedelja, 23. jan., ob 16: Traviata. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Ponedeljek, 24. jan.: Zaprt.

Torek, 25. jan., ob 16: Mrtive očli. Red. B.

Sreda, 26. jan., ob 16: Melodije srca. Red. Sreda.

Prihodnja premiera v Drami bo Fodorjeva »Matur«, Osebe: Vladimir svetnik dr. Stefan Dvornik — Drenovec, dr. Dominik Čebula — Debevec, dr. Branko Vidović — Gorinšek, dr. Strk — Nakrst, dr. Šiška — Verdonik, dr. Edmund Vrtač — Gregorin, prof. dr. Klotilda Mozolje — Nabla, prof. dr. Ana Mate — Ukmar-Bolcarjeva, Ema Zor — Gabrijelečičeva, Katja Slaparjeva — Levarjeva, Dora Voglarjeva — Svetelova, Maljaveja — Goljveva, Kolarjeva — Sliardova, Anton, sluga — Plut, Delo bo zrežiral C. Debevec.

Nedelja, 23. jan., ob 16: Traviata. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

Ponedeljek, 24. jan.: Zaprt.

Torek, 25. jan., ob 16: Mrtive očli. Red. B.

Sreda, 26. jan., ob 16: Melodije srca. Red. Sreda.

Verdi: »Traviata«. V današnji predstavi bo pela partijo Violeta Vidaličeva, Alfreda prvič — Lipušček, Germonta — Janko, ostala zasedba bo običajna. Dirigent: D. Zebre. Režiser: C. Debevec.

Zrebanje številk za nagrade »Gledališkega koledarčaka« bo nepreklicno 2. februarja. Ker je število koledarčakov omejeno, opozarjamo vse, ki se zanimajo za njihovo zanimivo in pestro vsebino in za lepe nagrade, naj si jih pravočasno nabavijo!

Ponovitev priljubljene mladinske opere: »Princesca in znanje« bo prvič v letošnji sezoni prihodnji teden. V njej so zbrane vse vrline, ki so blizu otroški domišljiji: živali, bajna bitja, palčki, kralji, kraljčina, norček, zlobni čigani itd. Prijetna, lahka razumljiva glasba, pestri, veselji in žalostni prizori in baleti, poživljajo potek dejanja.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

NEDELJA, 23. JANUARJA

8.00—9.00: Vesel nedeljski pozdrav; vmes od 8.30—8.40 poročila v nemščini in slovenščini. 9.00—9.30: Orgelska glasba. 9.30—9.45: Nedeljsko razmislišče. 9.45 do 10.00: Praznična glasba. 10.00—10.15: Poročila v nemščini. 11.30—12.00: Slovenska ljudska oddaja. 12.00—12.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45—14.00: Koncert glasbe za razvedrilo. 14.00—14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: Pozdravi iz domovine; igra Radijski orkester, vodi dirigent Drago Maria Šijanec, sodeluje Komorni zbor. 17.00 do 17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.45: Popoldanski koncert. 17.45 do 18.00: Kmetijsko predavanje. 19.00 do 19.30: Koncert Kmečkoga tria. 19.30 do 19.45: Poročila v slovenščini. Napoved sporeda za naslednji dan. 19.45—20.00: Mala glasbena medigra. 20.00—20.10: Poročila v nemščini. 20.10—21.00: Želite si nekaj iz Ljubljane. 21.00—21.40: Mesto malo bi rado zaspalo. 21.40—22.00: Plošče. 22.00 do 22.10: Poročila v nemščini. 22.10—22.30: Glasba za lahko noč.

SPORT

Spored za danes

Ob 14.30 nogometna tekma

Ljubljana—Moste

Kakor smo že napovedovali, bo današnja nedelja pomenila za sportnike in prijatelje sporta majhno senzacijo. Po večmesnem prepadu v sportnem taboru so se zdaj prvič prebudili nogometaši, ki bodo danes spet odprli svojo — in sicer sportno — sezono. Dogodek, ki je samo v sedanjih izrednih razmerah vreden toliko poudarka, bo spadal po verjetni kakovosti nastopajočih med precej povprečne nastope, kakršnih smo že bili vajeni v ljubljanskem nogometu, toda res pa je, da je prvi v letošnjem letu in zasluži že samo zaradi tega posebno pozornost.

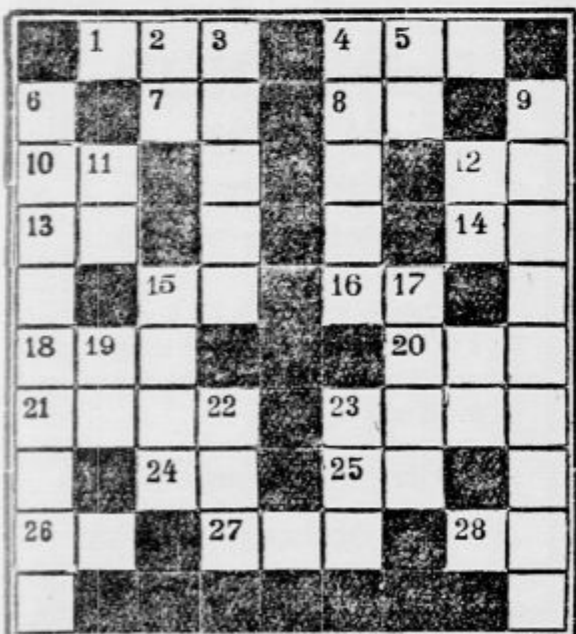
Kakor znano, se bosta čez tri tedne pomerili dve nogometni enajstori, od katerih ena nosila ime SK Ljubljana, druga pa se bo predstavila — v precej ojačeni sestavi — v dresih sportnega društva iz Most. Sicer pa imeni ne bosta potegnili; privlačna je prireditev sama, ki jo lahko smatramo kot uvod v živahnije delovanje na zelenem polju ali vsaj — na nogometnih travnikih.

Tekma je določena na igrišče SK Ljubljana s pričetkom ob 14.30.

WAC povabljen v Zagreb

Dumajski atletski klub (WAC) je prejel vabilo hrvatske nogometne zveze za dve gostovanji v Zagrebu. WAC naj bi odigral dve tekmi, in sicer v dneh 29. in 30. t. m., najprej proti prvaku Gradanskemu, nato pa se proti vsemu prvaku Concordiji. WAC je pristal, bo pa odigral še tretjo tekmo z nasprotnikom, ki še ni določena.

Križanka št. 6

Vodoravno: 1. dlaka na glavi, 4. domača žival, 7. znak za prvo in oblika glagola biti, 8. veznik, 10. osebni zaimek, 12. kazalni zaimek, 13. kakor, 14. krajevni prislov, 16. isto, 18. pokolenje, 20. oblika glagola reči, 21. rajski vrt, 23. starorimsko oblačilo, 24. kratka za ime in primere, 25. mrčes, 26. oblika glagola biti, 27. domača glodalca, 28. enota za pritisk. Navpično: 2. znak za prvo, 3. silen človek, 4. vodnik, krmar, 5. glavni številnik, 6. poslužba, 9. novost (franc), 11. številka, 12. dva enaka soglasnika, 15. kakor, 21. vodoravno, 17. moško ime, 19. predlog, 22. na navedenem metu (krat), 23. kitajsko črnilo.

Rešitev križanke št. 5

Vodoravno: 1. kip, 3. Lukež, 7. kapus, 11. mi, 13. opeka, 15. Italo, 17. Abel, 19. reden, 21. lagev, 23. teden, 25. ar, 26. tapir, 28. resen, 30. las, 32. nade, 34. anoda, 36. okopi, 38. takoj, 40. sinek, 42. tanin, 44. lov, 45. Meran, 47. logar, 49. mi, 50. epika, 52. Atila, 54. Eden, 56. tenek, 58. pariz, 60. Banat, 62. ed, 63. Talin, 65. samec, 67. Vič, 69. Rina, 70. arena, 71. uradi.

Navpično: 1. koran, 2. pod, 3. Lena, 4. uk, 5. kalin, 6. žig, 7. kave, 8. al, 9. potek, 10. sad, 11. mena, 12. il, 14. petek, 16. teran, 18. belin, 20. Erato, 22. Arosa, 24. enota, 27. pajek, 29. sokol, 31. Sanin, 33. daven, 35. dinar, 37. paren, 39. omika, 41. Eliza, 43. imeti, 44. liter, 46. rapir, 48. gaber, 51. peta, 53. Tisa, 55. davi, 57. Edi, 59. Ane, 61. Aca, 64. la, 66. mu, 68. če.

Strojnika — obratovodjo

vajenega v tiskarni, ev. ablinškega tiska, mlajšega, postojnega, z dobrih referencami, sprejemno v stalno službo. — Ponudbe s prepišanih spričeval, navedbo referenc in zahtevka je poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Bodočnost«.

PATENT

iznajden v vojnem času — res ameri-
kanski pogum — naprodam!
Vzorec patenta je na ogled danes, v nedeljo, 23. januarja 1944 med 9. in 11. uro v gostilni Žitnik (Lozar), Ljubljana, Rožna ulica števil. 15.

Harry Hoff: 12

ZLATA PIJANOST

Kriminalni roman

»Pred kakima dvema mesecema. Odgovorila sem mu, da ne morem postati njegova žena.«
»Zakaj ne?«
»Ker sem bila že zaljubljena v senzorja Emilia in sem upala, da me bo vzela.«
»Je tudi senzorja Emilia govoril o ženski?«
»Ne. Prav to je bila moja tiha žalost. Oče se je že začel hudovati.«
»Kaj pa je vobče menil vaš oče?«
»Oh, — ta je imel stvar za mnogo nedolžnejšo nego je bila. Najbrže je mislil da je ostala vsa red samo na površju. Pustila sem ga v tej veri.«
»Hm. Drugo vprašanje. Ali je bil Men-
das na večer umora v lokalu?«
»Marja se je skušala spomniti. »Ne — mislim da ga ni bilo,« je rekla nato.
»Da ne? To bi bilo treba zanesljivo vedeti. Pomislite se enkrat.«
»Marja se je zamislila in rekla čez nekaj časa: »Ne ni ga bilo. Na njegovem običajnem mestu je sedel nekdo drug.«
»Braun si je nekaj zapisal. Nato je še vprašal: »Ste poznali brata Tomaža in Bonifacija Salvadora?«

Mali oglasi

Kdo išče službo, plačo na vsake besedo L. — 20. in 21. in 22. in 23. in 24. in 25. in 26. in 27. in 28. in 29. in 30. in 31. in 32. in 33. in 34. in 35. in 36. in 37. in 38. in 39. in 40. in 41. in 42. in 43. in 44. in 45. in 46. in 47. in 48. in 49. in 50. in 51. in 52. in 53. in 54. in 55. in 56. in 57. in 58. in 59. in 60. in 61. in 62. in 63. in 64. in 65. in 66. in 67. in 68. in 69. in 70. in 71. in 72. in 73. in 74. in 75. in 76. in 77. in 78. in 79. in 80. in 81. in 82. in 83. in 84. in 85. in 86. in 87. in 88. in 89. in 90. in 91. in 92. in 93. in 94. in 95. in 96. in 97. in 98. in 99. in 100. in 101. in 102. in 103. in 104. in 105. in 106. in 107. in 108. in 109. in 110. in 111. in 112. in 113. in 114. in 115. in 116. in 117. in 118. in 119. in 120. in 121. in 122. in 123. in 124. in 125. in 126. in 127. in 128. in 129. in 130. in 131. in 132. in 133. in 134. in 135. in 136. in 137. in 138. in 139. in 140. in 141. in 142. in 143. in 144. in 145. in 146. in 147. in 148. in 149. in 150. in 151. in 152. in 153. in 154. in 155. in 156. in 157. in 158. in 159. in 160. in 161. in 162. in 163. in 164. in 165. in 166. in 167. in 168. in 169. in 170. in 171. in 172. in 173. in 174. in 175. in 176. in 177. in 178. in 179. in 180. in 181. in 182. in 183. in 184. in 185. in 186. in 187. in 188. in 189. in 190. in 191. in 192. in 193. in 194. in 195. in 196. in 197. in 198. in 199. in 200. in 201. in 202. in 203. in 204. in 205. in 206. in 207. in 208. in 209. in 210. in 211. in 212. in 213. in 214. in 215. in 216. in 217. in 218. in 219. in 220. in 221. in 222. in 223. in 224. in 225. in 226. in 227. in 228. in 229. in 230. in 231. in 232. in 233. in 234. in 235. in 236. in 237. in 238. in 239. in 240. in 241. in 242. in 243. in 244. in 245. in 246. in 247. in 248. in 249. in 250. in 251. in 252. in 253. in 254. in 255. in 256. in 257. in 258. in 259. in 260. in 261. in 262. in 263. in 264. in 265. in 266. in 267. in 268. in 269. in 270. in 271. in 272. in 273. in 274. in 275. in 276. in 277. in 278. in 279. in 280. in 281. in 282. in 283. in 284. in 285. in 286. in 287. in 288. in 289. in 290. in 291. in 292. in 293. in 294. in 295. in 296. in 297. in 298. in 299. in 300. in 301. in 302. in 303. in 304. in 305. in 306. in 307. in 308. in 309. in 310. in 311. in 312. in 313. in 314. in 315. in 316. in 317. in 318. in 319. in 320. in 321. in 322. in 323. in 324. in 325. in 326. in 327. in 328. in 329. in 330. in 331. in 332. in 333. in 334. in 335. in 336. in 337. in 338. in 339. in 340. in 341. in 342. in 343. in 344. in 345. in 346. in 347. in 348. in 349. in 350. in 351. in 352. in 353. in 354. in 355. in 356. in 357. in 358. in 359. in 360. in 361. in 362. in 363. in 364. in 365. in 366. in 367. in 368. in 369. in 370. in 371. in 372. in 373. in 374. in 375. in 376. in 377. in 378. in 379. in 380. in 381. in 382. in 383. in 384. in 385. in 386. in 387. in 388. in 389. in 390. in 391. in 392. in 393. in 394. in 395. in 396. in 397. in 398. in 399. in 400. in 401. in 402. in 403. in 404. in 405. in 406. in 407. in 408. in 409. in 410. in 411. in 412. in 413. in 414. in 415. in 416. in 417. in 418. in 419. in 420. in 421. in 422. in 423. in 424. in 425. in 426. in 427. in 428. in 429. in 430. in 431. in 432. in 433. in 434. in 435. in 436. in 437. in 438. in 439. in 440. in 441. in 442. in 443. in 444. in 445. in 446. in 447. in 448. in 449. in 450. in 451. in 452. in 453. in 454. in 455. in 456. in 457. in 458. in 459. in 460. in 461. in 462. in 463. in 464. in 465. in 466. in 467. in 468. in 469. in 470. in 471. in 472. in 473. in 474. in 475. in 476. in 477. in 478. in 479. in 480. in 481. in 482. in 483. in 484. in 485. in 486. in 487. in 488. in 489. in 490. in 491. in 492. in 493. in 494. in 495. in 496. in 497. in 498. in 499. in 500. in 501. in 502. in 503. in 504. in 505. in 506. in 507. in 508. in 509. in 510. in 511. in 512. in 513. in 514. in 515. in 516. in 517. in 518. in 519. in 520. in 521. in 522. in 523. in 524. in 525. in 526. in 527. in 528. in 529. in 530. in 531. in 532. in 533. in 534. in 535. in 536. in 537. in 538. in 539. in 540. in 541. in 542. in 543. in 544. in 545. in 546. in 547. in 548. in 549. in 550. in 551. in 552. in 553. in 554. in 555. in 556. in 557. in 558. in 559. in 560. in 561. in 562. in 563. in 564. in 565. in 566. in 567. in 568. in 569. in 570. in 571. in 572. in 573. in 574. in 575. in 576. in 577. in 578. in 579. in 580. in 581. in 582. in 583. in 584. in 585. in 586. in 587. in 588. in 589. in 590. in 591. in 592. in 593. in 594. in 595. in 596. in 597. in 598. in 599. in 600. in 601. in 602. in 603. in 604. in 605. in 606. in 607. in 608. in 609. in 610. in 611. in 612. in 613. in 614. in 615. in 616. in 617. in 618. in 619. in 620. in 621. in 622. in 623. in 624. in 625. in 626. in 627. in 628. in 629. in 630. in 631. in 632. in 633. in 634. in 635. in 636. in 637. in 638. in 639. in 640. in 641. in 642. in 643. in 644. in 645. in 646. in 647. in 648. in 649. in 650. in 651. in 652. in 653. in 654. in 655. in 656. in 657. in 658. in 659. in 660. in 661. in 662. in 663. in 664. in 665. in 666. in 667. in 668. in 669. in 670. in 671. in 672. in 673. in 674. in 675. in 676. in 677. in 678. in 679. in 680. in 681. in 682. in 683. in 684. in 685. in 686. in 687. in 688. in 689. in 690. in 691. in 692. in 693. in 694. in 695. in 696. in 697. in 698. in 699. in 700. in 701. in 702. in 703. in 704. in 705. in 706. in 707. in 708. in 709. in 710. in 711. in 712. in 713. in 714. in 715. in 716. in 717. in 718. in 719. in 720. in 721. in 722. in 723. in 724. in 725. in 726. in 727. in 728. in 729. in 730. in 731. in 732. in 733. in 734. in 735. in 736. in 737. in 738. in 739. in 740. in 741. in 742. in 743. in 744. in 745. in 746. in 747. in 748. in 749. in 750. in 751. in 752. in 753. in 754. in 755. in 756. in 757. in 758. in 759. in 760. in 761. in 762. in 763. in 764. in 765. in 766. in 767. in 768. in 769. in 770. in 771. in 772. in 773. in 774. in 775. in 776. in 777. in 778. in 779. in 780. in 781. in 782. in 783. in 784. in 785. in 786. in 787. in 788. in 789. in 790. in 791. in 792. in 793. in 794. in 795. in 796. in 797. in 798. in 799. in 800. in 801. in 802. in 803. in 804. in 805. in 806. in 807. in 808. in 809. in 810. in 811. in 812. in 813. in 814. in 815. in 816. in 817. in 818. in 819. in 820. in 821. in 822. in 823. in 824. in 825. in 826. in 827. in 828. in 829. in 830. in 831. in 832. in 833. in 834. in 835. in 836. in 837. in 838. in 839. in 840. in 841. in 842. in 843. in 844. in 845. in 846. in 847. in 848. in 849. in 850. in 851. in 852. in 853. in 854. in 855. in 856. in 857. in 858. in 859. in 860. in 861. in 862. in 863. in 864. in 865. in 866. in 867. in 868. in 869. in 870. in 871. in 872. in 873. in 874. in 875. in 876. in 877. in 878. in 879. in 880. in 881. in 882. in 883. in 884. in 885. in 886. in 887. in 888. in 889. in 890. in 891. in 892. in 893. in 894. in 895. in 896. in 897. in 898. in 899. in 900. in 901. in 902. in 903. in 904. in 905. in 906. in 907. in 908. in 909. in 910. in 911. in 912. in 913. in 914. in 915. in 916. in 917. in 918. in 919. in 920. in 921. in 922. in 923. in 924. in 925. in 926. in 927. in 928. in 929. in 930. in 931. in 932. in 933. in 934. in 935. in 936. in 937. in 938. in 939. in 940. in 941. in 942. in 943. in 944. in 945. in 946. in 947. in 948. in 949. in 950. in 951. in 952. in 953. in 954. in 955. in 956. in 957. in 958. in 959. in 960. in 961. in 962. in 963. in 964. in 965. in 966. in 967. in 968. in 969. in 970. in 971. in 972. in 973. in 974. in 975. in 976. in 977. in 978. in 979. in 980. in 981. in 982. in 983. in 984. in 985. in 986. in 987. in 988. in 989. in 990. in 991. in 992. in 993. in 994. in 995. in 996. in 997. in 998. in 999. in 1000. in 1001. in 1002. in 1003. in 1004. in 1005. in 1006. in 1007. in 1008. in 1009. in 1010. in 1011. in 1012. in 1013. in 1014. in 1015. in 1016. in 1017. in 1018. in 1019. in 1020. in 1021. in 1022. in 1023. in 1024. in 1025. in 1026. in 1027. in 1028. in 1029. in 1030. in 1031. in 1032. in 1033. in 1034. in 1035. in 1036. in 1037. in 1038. in 1039. in 1040. in 1041. in 1042. in 1043. in 1044. in 1045. in 1046. in 1047. in 1048. in 1049. in 1050. in 1051. in 1052. in 1053. in 1054. in 1055. in 1056. in 1057. in 1058. in 1059. in 1060. in 1061. in 1062. in 1063. in 1064. in 1065. in 1066. in 1067. in 1068. in 1069. in 1070. in 1071. in 1072. in 1073. in 1074. in 1075. in 1076. in 1077. in 1078. in 1079. in 1080. in 1081. in 1082. in 1083. in 1084. in 1085. in 1086. in 1087. in 1088. in 1089. in 1090. in 1091. in 1092. in 1093. in 1094. in 1095. in 1096. in 1097. in 1098. in 1099. in 1100. in 1101. in 1102. in 1103. in 1104. in 1105. in 1106. in 1107. in 1108. in 1109. in 1110. in 1111. in 1112. in 1113. in 1114. in 1115. in 1116. in 1117. in 1118. in 1119. in 1120. in 1121. in 1122. in 1123. in 1124. in 1125. in 1126. in 1127. in 1128. in 1129. in 1130. in 1131. in 1132. in 1133. in 1134. in 1135. in 1136. in 1137. in 1138. in 1139. in 1140. in 1141. in 1142. in 1143. in 1144. in 1145. in 1146. in 1147. in 1148. in 1149. in 1150. in 1151. in 1152. in 1153. in 1154. in 1155. in 1156. in 1157. in 1158. in 1159. in 1160. in 1161. in 1162. in 1163. in 1164. in 1165. in 1166. in 1167. in 1168. in 1169. in 1170. in 1171. in 1172. in 1173. in 1174. in 1175. in 1176. in 1177. in 1178. in 1179. in 1180. in 1181. in 1182. in 1183. in 1184. in 1185. in 1186. in 1187. in 1188. in 1189. in 1190. in 1191. in 1192. in 1193. in 1194. in 1195. in 1196. in 1197. in 1198. in 1199. in 1200. in 1201. in 1202. in 1203. in 1204. in 1205. in 1206. in 1207. in 1208. in 1209. in 1210. in 1211. in 1212. in 1213. in 1214. in 1215. in 1216. in 1217. in 1218. in 1219. in 1220. in 1221. in 1222. in 1223. in 1224. in 1225. in 1226. in 1227. in 1228. in 1229. in 1230. in 1231. in 1232. in 1233. in 1234. in 1235. in 1236. in 1237. in 1238. in 1239. in 1240. in 1241. in 1242. in 1243. in 1244. in 1245. in 1246. in 1247. in 1248. in 1249. in 1250. in 1251. in 1252. in 1253. in 1254. in 1255. in 1256. in 1257. in 1258. in 1259. in 1260. in 1261. in 1262. in 1263. in 1264. in 1265. in 1266. in 1267. in 1268. in 1269. in 1270. in 1271. in 1272. in 1273. in 1274. in 1275. in 1276. in 1277. in 1278. in 1279. in 1280. in 1281. in 1282. in 1283. in 1284. in 1285. in 1286. in 1287. in 1288. in 1289. in 1290. in 1291. in 1292. in 1293. in 1294. in 1295. in 1296. in 1297. in 1298. in 1299. in 1300. in 1301. in 1302. in 1303. in 1304. in 1305. in 1306. in 1307. in 1308. in 1309. in 1310. in 1311. in 1312. in 1313. in 1314. in 1315. in 1316. in 1317. in 1318. in 1319. in 1320. in 1321. in 1322. in 1323. in 1324. in 1325. in 1326. in 1327. in 1328. in 1329. in 1330. in 1331. in 1332. in 1333. in 1334. in 1335. in 1336. in 1337. in 1338. in 1339. in 1340. in 1341. in 1342. in 1343. in 1344. in 1345. in 1346. in 1347. in 1348. in 1349. in 1350. in 1351. in 1352. in 1353. in 1354. in 1355. in 1356. in 1357. in 1358. in 1359. in 1360. in 1361. in 1362. in 1363. in 1364. in 1365. in 1366. in 1367. in 1368. in 1369. in 1370. in 1371. in 1372. in 1373. in 1374. in 1375. in 1376. in 1377. in 1378. in 1379. in 1380. in 1381. in 1382. in 1383. in 1384. in 1385. in 1386. in 1387. in 1388. in 1389. in 1390. in 1391. in 1392. in 1393. in 1394. in 1395. in 1396. in 1397. in 1398. in 1399. in 1400. in 1401. in 1402. in 1403. in 1404. in 1405. in 1406. in 1407. in 1408. in 1409. in 1410. in 1411. in 1412. in 1413. in 1414. in 1415. in 1416. in 1417. in 1418. in 1419. in 1420. in 1421. in 1422. in 1423. in 1424. in 1425. in 1426. in 1427. in 1428. in 1429. in 1430. in 1431. in 1432. in 1433. in 1434. in 1435. in 1436. in 1437. in 1438. in 1439. in 1440. in 1441. in 1442. in 1443. in 1444. in 1445. in 1446. in 1447. in 1448. in 1449. in 1450. in 1451. in 1452. in 1453. in 1454. in 1455. in 1456. in 1457. in 1458. in 1459. in 1460. in 1461. in 1462. in 1463. in 1464. in 1465. in 1466. in 1467. in 1468. in 1469. in 1470. in 1471. in 1472. in 1473. in 1474. in 1475. in 1476. in 1477. in 1478. in 1479. in 1480. in 1481. in 1482. in 1483. in 1484. in 1485. in 1486. in 1487. in 1488. in 1489. in 1490. in 1491. in 1492. in 1493. in 1494. in 1495. in 1496. in 1497. in 1498. in 1499. in 1500. in 1501. in 1502. in 1503. in 1504. in 1505. in 1506. in 1507. in 1508. in 1509. in 1510. in 1511. in 1512. in 1513. in 1514. in 1515. in 1516. in 1517. in 1518. in 1519. in 1520. in 1521. in 1522. in 1523. in 1524. in 1525. in 1526. in 1527. in 1528. in 1529. in 1530. in 1531. in 1532. in 1533. in 1534. in 1535. in 1536. in 1537. in 1538. in

SIVALNI STROJ, pogreznjiv, prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1767-6
PISALNO MIŠKO, iz trdega lesa, črno polirano, prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1773-6
ZIMSKI SUKNJIK, štrcar, nov, žaket, suknjič s tulovnicom, dobro ohranjen, prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1774-6

SIVALNI STROJ, z dolgim čolnicom, prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1776-6
ZIMSKI PLASČ, zimski, dam za protivrednost, Naslov v o. odd. Jutra, 1747-6
ZELEZNO BLAGAJNO, tresor »Victoria«, prvotno ohranjen, prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1748-6

KRZNIEN PLASČ, popolnoma nov, ugodno prodam, Ogled v nedeljo, Mihela, Kobilnikova, cesta št. 33 a III, 1750-6

VEČ SKOBNIKOV (Hobbelbank) in malo rabljene visoke čevlje št. 38 ugodno prodam, Moste, Drstvena 23, 1755-6

SERVIS ZA KAVO, fini, 15 komadov, ugodno prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1741-6

2 BENCINSKA, stabilna motorja 3+5 KS, še v novem stanju, ugodno prodam, Merkur, Puharjeva 6, 1720-6

VEČ TRICKELJEV, različnih velikosti, zelo ugodno prodam, Merkur, Puharjeva 6, 1721-6

TRICKEL, tovarniško nov, specialne konstrukcije, nosilnost 200 kg, gumne tovarniške noge, prodam, Gerovac, Kolodvorska 8, 1715-6

DAMSKO SKORNJE, usnjene, št. 39-40, prodam, M. C. Čiril-Metodov, 1712-6

BLAGO ZA ŽENSKO, obleke, v svili ali volni, ter riave ženske športne čevlje št. 39, vse predvojnega roba, prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1699-6

POSTELJO, hla plaščano, brez volne, prodam za 400 lit. Naslov v o. odd. Jutra, 1669-6

RAZLIČNE ČEVJE, moške in ženske, prodam, 20. letnik, Čevljar, Priljubljana 3, 1658-6

TEHNIČNO, decimale, do 300 kg, pisarniški pisalni stroj, stopnice in omarje št. 42, prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1667-6

RADIO ZERDIO, 4+1, prodam: Ogled od 10 do 16. Mire 29, 1676-6

NOVO OBLEKO, večerino, modro, iz predvojnega volnenega crepčarstva, vezeno kakor črna, prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1678-6

ZELEZNO PEČ, lit. modreno, pripravo za delovanje, in črno moško suknjo, vse dobro ohranjeno, prodam, Anderle, Poljanska 12, 1662-6

LEPO JEDILNICO, iz enega volneni žimniti s »črtnimi« odelci, prodam, Pisni na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1661-6

SPALNICO, zelo lepo, vezano, orehova korenina, izvrstno izdelano, prodam, Obed pri plekarju Poljanska 12, dvoristi, 1649-6

GOJZERICE, nove, riave, šte. 30-33, ugodno prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1651-6

Kupim, srebrnino, kovance, žlice, veržice, pestane, zapeljivost, namizno orodje, vaze ter druge dragocenosti, kupim po najvišji ceni, takojšnjo gotovino, Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12, 1424-37

DELNICE, Trboveljske in papirnice, večje, kupim, po ceni, prodam, Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ul. 12, 1422-7

KUPIM, dve delavski obleki (bojz) v enem komadu in nahrbtnik v dobrem stanju, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1402-7

RADIO, petetoni, priznane znamke, dobro ohranjeno, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1558-7

SRAČE, bele, predvojnega št. 36, 37, nužno išče bolnik, ki zaradi močnega znojenja vseh hude bolezni potrebuje mnoge perila, Vredno prodam, da kdor ima, ter se predvojnino in močno robo, niti ni dostavi v Leončičeva 34/I, 1496-6

OSOBNI AVTO, kupim, Avustrijski, Stojice 47, Jelica pri Ljubljani, 1560-7

BRZOPARILNIK, ali železokolit, rabljen, 80 do 120 litrov, kupim, Kotel za kuhanje prašičje kreme, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Brzoparilnik«, 1427-7

SNAGNO SOBO, in kuhinjsko orodje, otmare, žimnice, šivalne stroje, preproge ter druge uporabne predmete tragovino, »Oglede, Mestni trg 3, vhod skozi vrata, 1491-7

SPALNICO, in kuhinjsko orodje, otmare, žimnice, šivalne stroje, preproge ter druge uporabne predmete tragovino, »Oglede, Mestni trg 3, vhod skozi vrata, 1491-7

STENSKO URO, kupim, Naslov v o. odd. Jutra, pod »Sobno uro«, 1515-7

PEKOVSKO MESILNO, korito (metvrgo) kupim takoj, Pekarna Josip Vovk, Rožna dolina, cesta II, 1531-7

OTROSKI ŠPORTNI, vozček, dobro ohranjen, kupim, Ponudbe na: M. Urvem, Janska 57, 1577-7

OTROSKI VOZICEK, globok, dobro ohranjen, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vozicek«, 1590-7

PRAZNE STEKLENICE, od konjaka, likerja, veržice, ter bele, polirane, zelene, kupimo, »Alko«, Kolodvorska, 1594-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

OTROSKI VOZICEK, globok, in rabljen šivalni stroj, kupim, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Globok vozicek«, 1630-7

V najem, pisarni, prostorne, v skupni zgradbi 74 kvadratnih m, oddam s februarjem v središču mesta, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1577-7

LEPO LOKAL, ob travniški postaji, v središču mesta, takoj oddam, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1459-7

TRGOVINO, kakršne koli stroke, dobro ohranjene, prevzamem, Sprejem tudi vodstvo trgovine ali podružnice, s primerno kavicjo, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1459-7

SUHO SKLADIŠČE, ali garažo, iščem za februar ali marec, Pilačam vnaprej večletno najemninjo ali pa dam primerno višoto kot posojilo, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1459-7

SUHO DELAVNICO, svetlo, za mizarstvo, obrt, iščem, Pokopalska ul. 1-1 desno, Moste, 1726-7

PIANINO VZAMEM, v najem s 1. februarjem, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1743-7

KOMFORTNO, 4 sobno stanovanje, v središču mesta, oddam, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1110-21a

PRAZNO SOBO, ali kuhinjo iščem za takoj ali pozneje v šiški, Ceni, ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1480-21a

STANOVANJE, eno, ali dvosobno, iščem za marec ali april mlad za kompi par brez otrok, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1536-21a

ENOSOBNO, stanovanje s kuhinjo iščem za konec brez otrok v bližini središča ali travmaja, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1480-21a

1-sobno STANOVANJE, 3-4 sobna družina, plaša za 1 leto naprej ali tudi več, Naslov pustiti v o. odd. Jutra, 1687-21a

ENO ALI DVOSOBNO, stanovanje, iščem ali zamenjam, z mamo, brez otrok, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1582-21a

4 do 5-SOBNO, stanovanje, komfortno, v središču, išče družina odraslih oseb, ev. proti nagradi, Točni plačniki, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1480-21a

DVOSOBNO, stanovanje s kopalnico, iščem proti nagradi, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1771-21a

STAVNO PARCELO, 650 kv. m, še s stoječim lesom, znotraj bloka, ob Dolenski cesti, prodam, Polje pri Dergane Alog, Hradekova c. 1658-20

STAVNO PARCELO, na Kodeljevo, v bližini Mladinskega doma, prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1813-20

PARCELO, za Bežigradom, prodam za 180.000 lit. Natančneje je podatke po dogovoru, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1706-20

PARCELO, v Plečnikov avenu, za zidavo, niti, na najlepši legi, prodam, takoj, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1704-20

KOMFORTNO HIŠO, enosobno, z leptom, s sadnim vrtom, prodam za Bežigradom, Naslov v o. odd. Jutra, 1685-20

STAVNO PARCELO, lepo, v Rožni dolini, prodam ugodno, Naslov v o. odd. Jutra, 1684-20

DVOSTANOVANJSKO, hišo v bližini travmaja, prodam za 400.000 lit. Naslov v o. odd. Jutra, 1815-20

HIŠO, v bližini kolodvora, dvostanovanjsko, z leptom, vrtom, zamenjam za manjšo kjer koli v Ljubljani, »Pošte«, Miklošičeva 4, 1775-20

OB ČELOVSKI CESTI, prodam krasno vogalno parcelo, za zidavo dvostanovanjske, »Sonček, suh teren in krasna lega, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Zidava odobrena«, 1706-20

VILO ALI HIŠO, eno, ali dvostanovanjsko, kupim takoj, Ceni ni važna, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1696-20

REALITETNA PISARNA, Habijan, Mišo, Cigaletova ulica 1, prodam več lepih stavbnih parcel v vseh delih mesta, po zelo ugodnih cenah, Parcelo v izmeri ca. 500 kv. m, na dolgi cesti za 45.000 lit. Pohitite, dokler je prilika! 1696-20

PARCELO, kjer koli v Ljubljani, takoj kupim do 2 neska lit. 450.000, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1701-20

KRASNO VILO, dvostanovanjsko, z vsem komfortom, na najlepšem kraju v Ljubljani, z lepo gojenim vrtom, takoj prodam, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1702-20

KUPIM HIŠICO, do 250.000 lit. Dam v zameno lepo parcelo, mesto in doplačam, Pazi na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1675-20

VILO ALI HIŠO, novo, znotraj bloka, kupim proti takojšnji gotovini, Ponudbe z opisom na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1663-20

STANOVANJE, 1-sobno STANOVANJE, čisto, v bližini stare cerkve v šiški, zamenjam za dvosobno, čisto v Zg. šiški ali pod Rožnikom, proti nagradi, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1710-21

ZAMENJAM TAKOJ, stanovanje Parmova 48 in prodam trodelno kunicino, 1671-21

STANOVANJE, 1-sobno STANOVANJE, čisto, v bližini stare cerkve v šiški, zamenjam za dvosobno, čisto v Zg. šiški ali pod Rožnikom, proti nagradi, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1710-21

ZAMENJAM TAKOJ, stanovanje Parmova 48 in prodam trodelno kunicino, 1671-21

STANOVANJE, 1-sobno STANOVANJE, čisto, v bližini stare cerkve v šiški, zamenjam za dvosobno, čisto v Zg. šiški ali pod Rožnikom, proti nagradi, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1710-21

ZAMENJAM TAKOJ, stanovanje Parmova 48 in prodam trodelno kunicino, 1671-21

STANOVANJE, 1-sobno STANOVANJE, čisto, v bližini stare cerkve v šiški, zamenjam za dvosobno, čisto v Zg. šiški ali pod Rožnikom, proti nagradi, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1710-21

ZAMENJAM TAKOJ, stanovanje Parmova 48 in prodam trodelno kunicino, 1671-21

STANOVANJE, pet-sobno, v strogem središču, zamenjam (ali vzajem v najem) za manjše v strogem središču, Potrebujem: kavalirski, ordinacijsko sobo ter eno stanovanjsko kopalnico in ev. kuhinjo, Plin, elektrika, po možnosti toplega voda, I. ali II. nadstropje, Dobra nagrada v gotovini, Prazne ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 929-21

LEPO ENOSOBNO, stanovanje s velikim vrtom v Sp. šiški zamenjam z enosobno v središču, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1677-21

STANOVANJE, 2-sobno, v središču, zamenjam za manjšo v središču, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1677-21

DVOSOBNO STANOVANJE, iščem za februar ali marec, Pilačam vnaprej večletno najemninjo ali pa dam primerno višoto kot posojilo, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1480-21a

STANOVANJE, eno, ali dvosobno, iščem za marec ali april mlad za kompi par brez otrok, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1536-21a

ENOSOBNO, stanovanje s kuhinjo iščem za konec brez otrok v bližini središča ali travmaja, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1480-21a

1-sobno STANOVANJE, 3-4 sobna družina, plaša za 1 leto naprej ali tudi več, Naslov pustiti v o. odd. Jutra, 1687-21a

ENO ALI DVOSOBNO, stanovanje, iščem ali zamenjam, z mamo, brez otrok, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1582-21a

4 do 5-SOBNO, stanovanje, komfortno, v središču, išče družina odraslih oseb, ev. proti nagradi, Točni plačniki, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1480-21a

DVOSOBNO, stanovanje s kopalnico, iščem proti nagradi, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1771-21a

STAVNO PARCELO, 650 kv. m, še s stoječim lesom, znotraj bloka, ob Dolenski cesti, prodam, Polje pri Dergane Alog, Hradekova c. 1658-20

STAVNO PARCELO, na Kodeljevo, v bližini Mladinskega doma, prodam, Naslov v o. odd. Jutra, 1813-20

PARCELO, za Bežigradom, prodam za 180.000 lit. Natančneje je podatke po dogovoru, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1706-20

PARCELO, v Plečnikov avenu, za zidavo, niti, na najlepši legi, prodam, takoj, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1704-20

KOMFORTNO HIŠO, enosobno, z leptom, s sadnim vrtom, prodam za Bežigradom, Naslov v o. odd. Jutra, 1685-20

STAVNO PARCELO, lepo, v Rožni dolini, prodam ugodno, Naslov v o. odd. Jutra, 1684-20

DVOSTANOVANJSKO, hišo v bližini travmaja, prodam za 400.000 lit. Naslov v o. odd. Jutra, 1815-20

HIŠO, v bližini kolodvora, dvostanovanjsko, z leptom, vrtom, zamenjam za manjšo kjer koli v Ljubljani, »Pošte«, Miklošičeva 4, 1775-20

OB ČELOVSKI CESTI, prodam krasno vogalno parcelo, za zidavo dvostanovanjske, »Sonček, suh teren in krasna lega, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Zidava odobrena«, 1706-20

VILO ALI HIŠO, eno, ali dvostanovanjsko, kupim takoj, Ceni ni važna, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1696-20

REALITETNA PISARNA, Habijan, Mišo, Cigaletova ulica 1, prodam več lepih stavbnih parcel v vseh delih mesta, po zelo ugodnih cenah, Parcelo v izmeri ca. 500 kv. m, na dolgi cesti za 45.000 lit. Pohitite, dokler je prilika! 1696-20

PARCELO, kjer koli v Ljubljani, takoj kupim do 2 neska lit. 450.000, Ponudbe na o. odd. Jutra, pod »Vredno«, 1701-20

KRASNO VILO, dvostanovanjsko, z vsem komfortom, na najlepšem kraju v Ljubljani, z lepo gojenim vrtom, takoj prod